

Kiadóhivatal:

Bezerédj István-utca 5. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

Hirdetések

legjutányosabb számítással, díj-szabás szerint.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:

Bezerédj István-utca 5. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

Előfizetés:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

Néptanítók,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik, 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTNYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Belmunkatárs JANOSITS KAROLY.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: BODNAR ISTVÁN.

Egyes szám ára 20 fillér.

Az állami gyermektelpekről.

A szekszárdi gyermektelpe megalkotása érdekében lapunk mai számában közzétett felhívás időszerűvé teszi, hogy az állami gyermektelpekről s a nevelőszülőknél jelentkezéskoról megkívánt kellekekről nagy vonásokban megemlékezzünk.

Az 1901. évi VIII. és XXI. törvény-cikk végrehajtása tárgyában kiadott belügyminiszteri rendelet értelmében állami gondozásba veszik azt a 15 éven aluli gyermeket, kinek eltartásra és nevelésre köteles hozzátartozói (szülei, nagyszülei) nincsenek, vagy ha vannak is, eltartásra és nevelésre képtelenek; ha továbbá az ilyen gyermekről a rokonok, jóltevők, jótékony intézetek nem gondoskodnak.

Az ilyen gyermek azután az állami gyermekmenhelybe kerül.

Amint egy gyermeket a menhelybe be szállították, a menhely igazgató-főorvosa megvizsgálja s azonnal intézkedik annak táplálásáról és ápolásáról s az így felvett gyerek mindaddig az intézetben marad, míg azt fejlődési, egészségi viszonyai szükségessé teszik.

Ha azonban nincsen reá szükség, hogy a gyerek akár egészségi okból, akár szoptatva táplálás miatt az intézetben visszatartassék, vagy ha annak nevelése nevelőintézetek, gyógyintézetekben való elhelyezést nem kíván, az esetben az állami gyermektelpekre egyes nevelőszülőknél adják ki gondozásra.

Minden gyermeket lehetőleg vele egy vallású nevelő-zülónél helyeznek el.

Az olyan város vagy község, a hova a menhelybe felvett gyermekek nevelésre kiadatnak, *gyermektelpe* lesz.

Ha valamely városban vagy községben gyermektelpe létesítenék, akkor a város vagy község kedvező égjáji, területi stb. viszonyain kívül szükséges, hogy abból a városból, községből legalább is harminc alkalmas család (nevelőszülő) vállalkozzék a gyermekek gondozására.

A vállalkozó családok nevelőszülőknél akkor alkalmasak, ha törvényes házasságban élnek vagy özvegyek, egészségesek, egy szobából és legalább is fel konyhából álló saját lakásuk van, a lakás nem zsufolt s a gyermek egészségére nem ártalmas; továbbá ha oly anyagi viszonyok között vannak, hogy nincsenek *kizárólag a gyermektartásból eredő haszonra utalva* (előnyben részesül, kinek legalább egy tehene van); józanok, erkölcsileg kifogás alá nem esnek; ez utóbbi kellekekkel és kifogástalan egészséggel kell bírni a háznépnek is.

Minden nevelőszülő egyelőre csak egy gyermeket kap gondozásra. ha azonban ezt kifogástalanul gondozná, nála egy második, esetleg harmadik gyermek is elhelyeztetik, de háromnál több rendszerint nem.

A nevelőszülő egy gyermek után a következő gondozási díjakat kapja:

A gyermek 1 éves koráig havi 14 koronát, 1—2 éves koráig havi 10 koronát, 2—7 éves koráig havi 8 koronát, 7—15

éves koráig havi 16 koronát; (ha a gyermek külföldi honos, akkor a gondozási díjak 20, 16, 14 és 16 koronát tesznek ki); ezen kívül a csecsemők megfelelő kelenyét, serdültebb gyermekek teljes alsó és felső ruhát az állami gyermekmenhelytől kapnak; a felső ruha mindig a községbeli többi gyermekekének megfelelő.

A gyermekek egészségét a teleporvos időnkint ellenőrzi; és pedig két éven alóli gyermekeket a gondozás első havában hetenkint, azután havonként, illetve június, július és augusztus hónapokban hetenkint; két éven felülit negyedévenként, hét éven felülieket félévenként, betegség esetén pedig a szükséghez mért időközökben.

A nevelőszülő a gyermeket a családapa gondosságával foglalkoztathatja, 12 éves korának betöltése után munkával keresetképpen is foglalkoztatható a gyermek, a mennyiben a kenyérkeresetük megélhetésük jövőbeni biztosítása céljából szükséges.

Az a nevelőszülő, aki a gyermeket legalább három éven át kifogástalanul gondozza, a belügyminisztertől pénzbeli jutalmat és elismerő okiratot kap. Ha azonban hanyagsága vagy gondatlansága a gyermek halálát okozná, vagy a gyermek testi vagy lelki épsége károsodnék, bűnvádi vagy kihágási úton büntethető.

Ezen rövid ismertetés után célszerűnek látjuk kiemelni azon körülményt, hogy a gyermeknek gondozásra elvállalása nyereszkedési célzattal nem történhetik, ezt a gyermekvédelem célja teljesen kizárja.

Jelmezestély.

Ha harctéri tudósító lennék, azon kezdeném, hogy: fényes győzelem! Ámbár mint báli tudósító is kezdekem így, mert el lehet mondani, hogy az ügybuzgó, tapintatos, hivatása teljes magaslátán álló rendezőség valóságos csatát vívott egy egész város álmos közönyével, semmivel nem törődő aluszékonyságával, nem egy esetben ama bizonyos irigységgel, rosszakarattal, kárörvendéssel, mindenben gáncsot kereséssel.

Ilyen értelemben tehát fényes, teljes a győzelem s ami a csengő koronákat illeti, e tekintetben sem lehet panasz. Hosszu évekre kell visszanyulni báltudósítói memóriámnak, hogy ekkora sikerről számolhassak be.

De kezdjük előlről.

Az öreg nagyterem kimosakodott. Azaz a vén rué, vagy jobban mondva gyalázatosan öszevissza mázolt öreg kokott, ismert roskadozó mivoltjában egymaga nem volt erre képes. Napok óta mosdatták, furdették, vikszték, kenték-fenték, üles ráncait gipsszel pudereztek, draperiákkal szépség-flastromozták, úgy, hogy meg mernék reá esküdni, hogy édes szülője, Szekszárd város sem igen ismert volna reá.

Különösen ügyes volt a szinpadnak karzatul való felhasználása, no meg a lepedőből rögtönzött szellős férfi ruhátár. Ugy ezt, mint a karzatú kinevezett szinpadot piros szegélyzet futotta végig. A pirulás szimbóluma volt ez talán a felett, hogy nemes városunk csak begombolja a busás tereméből még a város köteleességét teljesítő legnemesebb célú jótékony egyletektől is, maga azonban semmit sem tesz a közön-

ség kényelmére, sőt a fütetlen folyosó közepére helyezett női ruhátárral egyenesen vétkezik az általános közegészségügy jogos kívánalmai ellen. Isten csodája, hogy a lenge öltözetben be és kifutkosó hölgyek meg nem betegszenek a város jóvoltából.

Nem ide tartozik, de lehetetlen elhallgatni, hogy ezt a nagyterem kérdést egyszer már meg kell oldani, hogyha pénzbe kerül is. Így el tekintve a közegészségügy fontos kérdésétől, örökös sarcot jelent ez a tarthatatlan állapot minden jótékony egyletre s magára a nagy közönségre is, mert a *jótékonyág gyakorlására* belépti díjként befolyó jövedelem nagy részét a humanus célt szolgáló egyletektől mindenkor a terem ad hoc díszítése és rendbehozása viszi el.

Tessék tehát a termet megfelelően átalakítani s a nem csekély bér fejében *hasznavehető* állapotban átadni az arra rászorultaknak. S miért nem állít, ha már bért szed a város, a maga hasznára szinpadot. Így műkedvelői előadások alkalmával nemcsak a teremért, de a szinpadért is külön fizetni kell.

Hopp, de ne pittegjünk-pattogjunk, nem pörölni, de mulatni jöttünk.

Valóban a közönség már türeimtelen. A mamák aggódva figyelnek, tekintgetnek az ajtók felé, mi lett a karjaikból, ugyszólván, kiszakított leányaikkal. Őket a rendezőség betuszkolta a nagyterembe, míg a lányok a fiatal lovagokkal eltűntek a — mellékhelyiségekben. Pedig hát Amor nyila farsangban a legélesebb.

Sajnos, a plasztronszerű frakkon eltompul éle a nyilnak, míg a kivágott ruhán keresztül hamarabb sebet kap a szív.

Ez még nem volna baj, sóhajt félhangosan

egy elkeseredett mama, de egyre szaporodnak azok a csuf, állig begombolkozott — házasondi nem akaró fiatalok.

— Mit mondtál édesem? Szóval meg a szomszéd mama.

— Én . . . én . . . semmit — azaz, hogy nézd csak azt a ruhát, éppen a tizenharmadik bálón látom. S ha aztán még jól állana . . . De micsoda izlés . . . az a pokoli színkeverék — festékes paletta az egész asszony . . .

— Szerencsére felzug a zene, az ártatlan pletykának vége szakad.

Ah jönnek.

Nem. A Rákóczi-induló más valakinek szól.

Az egylet elnöke Simontsits Béláné érkezett meg menyével s Andor fiával. Arcán a megszokott jóságos mosoly s a megelégedés eltagadhatatlan kifejezése.

Szemei mindjárt az egylet pénztárnokát keresik: Van-e sok bevétel?

Mennyi lesz a tiszta jövedelem . . . Kifutja-e az óvoda-épület tetejének reparálását? Törleszthetünk-e . . .

Ugy látszik a jövedelem busás lehet, mert még megelégedettebb mosollyal foglal helyet a szinpadi emelvényen.

„No de most már csakugyan gyűnnek . . .“

Két önfeláldozó fiatalember magas póznákra tűzött tréfás reklám táblán hirdeti ezt, Ács Lipót a fürge rendező is be-bekukkant, hogy rendben van-e minden s utmutatást ad Garay két pikulásának, hogy a herold-ruházatba ne hátulról, de előlről bujjanak be . . .

Nem lehetetlen, de nem is könnyű dolog . . .

Az egyes családoknál való elhelyezéssel azt akarják elérni, hogy a gyermek visszakapja azt, amit tőle a véletlen, az emberek szivtelensége, vagy a mostoha sors elrabolt — t. i. a családot.

De van az éremnek másik oldala is.

A nevelőszülőknél, különösen azokban, kiket a sors a gyermekáldástól megfosztott, a huzamosabb gondozás által — tapasztalat szerint — nemcsak vonzódás, hanem oly igaz és benső szeretet fejlődik a gyermek iránt, hogy attól — mikor az állami gondozásból a gyermek kilép — semmi áron megválni nem tudnak.

Igy ez a nemes irányú mozgalom kétös célt szolgál, vagyis a gyermekvédelem intézménye az apátlan-anyátlan árváknak önzetien gondozókat, sokszor igazi szülőket ad, viszont a gyermektelen szülőknél ragaszkodó hálás gyermeket; kísérel tehát a gyermekek hálája, a gyermektelen szülők köszönete mindazokat, kik fárasztó munkájukkal a gyermekek megmentésére irányuló tevékenységükkel az erős, egészséges, munkabíró népek, a gazdag és boldog nemzetek sorába emelni segítik a sokat szenvedett magyart!

— 0 — s.

Darányi bucsuzója Bezerédj Páltól.

Egy ismerősünk révén birtokunkba jutott a szövege azon levélnek, amelyet Darányi volt földmívelésügyi miniszter bucsuzóul intézett Bezerédj Pál selyemtenyészési miniszteri meghatalmazotthoz.

A magas szárnyalású, gyönyörű koncepciójú, bensőségteljes meleg hangú levélnek nagy becsét csak azzal méltatjuk legjobban, hogy azt e helyen szöszériit átadjuk a nyilvánosságnak. A levél szövege a következő:

„Méltóságos Ur!

Ő Császári és Apostoli Királyi Felsége folyó évi január hó 17-én kelt legfelső kéziratával a m. kir. földmívelésügyi miniszterium vezetésétől saját kérelmemre legkegyelmesebben felmenteni méltóztatott.

Midőn a vezetésem alatt állott tárcától bucsuzom, nem tehetem, hogy Méltóságodról külön meg ne emlékezzem, kinek tizenegy teljes éven át

egyformán élveztem hazafiúi támogatását. Méltóságod a nagynevű Bezerédj István nyomdokain haladva a magyar selyemtenyészés ügyét újjászervezte és annak fejlesztésével és európai színvonalra való emelésével legszegényebb néposztályokat juttatta kenyérhez. Amit Méltóságod harminc éven át végzett, az nemcsak gazdasági és szociális nagy munka volt, hanem a szó legnemesebb értelmében népművelő akciónak nevezhető.

És ezen fíradhatatlan munkáért, amellyel az éjjelt a nappalal egygyé tette, jutalmat és elismerést nemcsak nem várt, de az elől mindig kitért. Mintha érezte volna, hogy sikerei az idő és a tér arányait meghaladják: „non aquilo impotens possit diruere, non annorum innumerabilis series.”

Találja meg Méltóságod jutalmát százezrek és százezrek hálijában, munkája sikerében, a siker áldásában és szeretetei boldogságában, a kiknek legdrágább kincsük az az örökség lesz, amely Méltóságod nevével és e név dicsőségével fog nekik osztályrészüll jutni; engem pedig mint régi, hű munkatársát tartson meg mindenkor nagyrabecsült szíves jó emlékezetében.

Fogadja Méltóságod tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Budapest, 1910 január 17-én.

Darányi.

Szülők, tanítók kötelessége.

Ami a felnőtteknek a templom, az kell hogy legyen a kisdedeknek az iskola. Az ismeretszerzésnek nélkülözhetetlen tárháza, a tudomány-szomj és jó erkölcsök kiapadhatatlan kutforrása, a becsületesség és jellemzőtlenség valódi alapja, egyszóval szentélye azon tiszta és moesoktalan erényeknek, szellemi kincseknek, melyeket az ember mint a teremtés koronája, különösen napjainkban, semmiképp sem nélkülözhet. Az iskola tehát mindezeknél fogva a családi otthonnak nélkülözhetetlen szentélye, de azzá csak úgy válhatik, ha a családfelek, vagyis a szülők, a tanítónak nehéz munkáját erélyes támogatásuk által némileg megkönnyíteni igyekeznek, nem pedig amint manapság sokszor sajnos kell tapasztalunk, hogy a szülők a tanítót nemcsak hogy nem támogatják, de még azt, amit talán nagy fáradsággal, odaadó munkásságával a tanügy terén hasznosat, áldásosat épített s a fogékony gyermeki keblebe plántálta a tanító, azt is tökeletesen lerontják. Akik így gondolkodnak, cselekednek s ily felületesen járnak el gyermekeik lelkijóvólatát illetően, azok az iskolát nem tekintik családi otthonuk szentélyének, azok elvetik maguktól e szellemi jótéteményt s mintegy lábbal tapossák e legfőbb kincset. Egyesült erővel kell tehát mindkét tényezőnek közreműködni

a tanügynek áldást terjeszteni hivatott szent terén, hogy egykoron e kitartó munka s az áldozatot nem kimélő fáradságnak édes gyümölcsét élvezhessék. E becses lap hasábjain már évekkel ezelőtt kimutattam, hogy hasztalan hozza meg a vármegye a legüdvösebb szabályrendeleteket, avagy a törvényhozás a legbőlebb törvényeket, ha nincs, aki azokat foganatosítsa, végrehajtsa, úgy az semmit sem használ. Kimondja a vármegyei szabályrendelet, hogy a 15 ik évet be nem töltött ifjúságnak a korezmákat felkeresni s az ottani táncmultságokon résztvenni nem szabad, de azért még a 10 és 11 éves, sőt még fiatalabb gyermekek is a balga szülőknél nagy öröme, ott fészegnek az erkölcsrontó, a szívet megmetelyező korezmákban. Hasztalan fáradoznak mindaddig a népnevelők, míg a szülők maguk nem működnek közre a tanügy terén, saját jó példaműködésük által; mert itt is áll a közmondás igaz volta: „exempla trahunt”. A jó példa a legjobb tanítómester, a példa az, amely valóban rossz. Ezt kellene sok szülőnek megiszlelni, csak akkor lehetne igazán az iskola a családi otthonnak legértékesebb kincse s valódi szentélye.

Ha igaz a régi latin közmondás: „Non scholae sed vitae discimus!” ami annyit jelent: „Ne az iskolának tanuljunk, hanem az életnek!” úgy legyen annak a tanítónak egyik legfőbb gondja az, hogy az igazi tudás alapjául szolgáló önálló gondolkodás kifejlesztésére és erősítésére fektesse a fősúlyt. A gyermek szellemi életének irányt adni, lelki tehetséget fejleszteni, szívében minden szép és nemes iránti fogékonyságot felkelteni és lelkében az erkölcsös, mocsoktalan jellem magvait elhinteni: ez legyen az a nemes törekvés és nem is annyira munka, mint inkább élvezet, mely a tanítónak e nagy feladatában osztályrészüll jut. Így oktattva s tanítva, lehet csak az iskola igazán a családi otthonnak is az a magasztos szentélye, melytől egyedül függ a leendő nemzedék szellemi kincse, életrevalósága és nagysága. Ki így tanít, az nem az iskolának, hanem a munkás, tevékeny és komoly életnek tanít, életrevaló, okos, erényes embereket formál, hivatásuk magaslatára felemelkedni tudó hasznos honpolgárokat képez.

De az iskolának nemcsak *tanítani*, hanem *nevelni* is szent kötelessége. Kell, hogy az iskola úgy tanítsa és nevelje tehát növendekét, hogy egykor mint képzett emberek nemcsak önmagukban töltsék be emberi rendeltetésüket, hanem a társadalomban is megállják derekasan helyüket. A jó nevelés tehát nem abban áll, mint némelyek vélik, hogy cirógassuk a ferdeségeket, dicserjük a multságokat, hanem neveljük bele az ifjúság fogékony kebleiben a nélkülözést, az élvezetekről való lemondást, hogy a mély gondolkodás és helyes ítélet fegyvereivel ellátva, ember-

Mindakét pikulás gyöngyözik a nagy igyekezetből s hatalmasokat nevet egyik a másikon, úgy, hogy alig tudják a pikulából a jelző hangokat kicsiholni...

Végre ez is sikerült... Jön a pompás menet.

— Ah, ah, ah... juj de szép — hangzik minden felől.

Legelől Haspel Géza jön, mint Piero, mellette Scholcz Gusztávné, Wigand Janka, mint bájos Pierettek. A második csoportban Perczel Béla és Dezső XIV. századbéli nemes apródok s Szévald Oszkár és Szeniczey Géza pompás díszmagyarban keltenek méltó feltűnést. A harmadik csoportban Treer Ilonka (narancs), Szabó Bözke (cseresznye) és Laky Irénke (pattogatott kukorica) lépkednek kecsesen, Bajó István (tiroli), dr. Hohenberg József (olasz) ur által kísérve. Negyedik csoport: Linhardt nővérek kedves coriandoli jelmezben, Pesthy Pál rokokóban. Ötödik csoport: Linhardt Alfréd dr. (Lucifer), Bodnár Jenő (Cyrano de Bergerac) és Dobrescu Aurél (trubadour). Hatodik csoport: Friedmann Ilonka olasz nő, a szebbjéből és Kovács Ottó (olasz képviselő). Hetedik csoport: Klieber Gizella, mint fess gardista, Beöthy László, mint pompás Napoleon. Nyolcadik csoport: Wigand Hedvig klasszikus szép görög nő, Erdős Zsigmond (görög harcós). Kilencedik csoport: Szévald Oszkár (toreador) és Kenézy László (toreador). A tizedik csoportban Lengyel Mariska (szitakötő), Kamarás Jolán (rózsa), Rill Mariska (nefelejt), Kristofek Manci (margaretta), Komáromy Blanka (vadrózsa), Reichert Irma (csillag), Demetrovics Mimi (margaretta) jöttek üdén, kedvesen. A tizenegyedik csoportban Waldmann Rózi (Czinka Panna,

majd Géza), Payor Dóra (Carmen) és Kamarás Józsa (hindu nő) érkeztek festői öltözetben. A tizenkettedik csoport dr. Török Ottóné (pompás marakkói nő), Scholcz Gusztáv (valódi arabs). Tizenharmadik csoport: Micsky Miczi (helyes öcsényi leány), Stann Sári (igazi szekszárdi magyarleány), Somogyi Gyula (csikós). A tizenegyedik csoport volt aztán Ács Lipót tanár clouja. Wigand Eci jött directorie korbelt ruhában egész udvarával, Perczel Béla és Dezső apródok két girandólt vittek előtte égő gyertyákkal s kíséretében voltak Perczel Dezső és Béla, dr. Döry Jenő (XIII. századbéli főúr). Tizenötödik csoport: Schloss Ibolyka (Gyöngyike), Kontsko Andor (malta lovag), Eibach Ödön (rokoko), Pirnitzer Ede (remek eredeti kínai), Keplinger Géza (montenegrói) és Dobrescu Sándor (francia márk).

Ezután az összes jelmezeselek még egyszer kivonultak a teremből s egységes menetben ismét visszatértek és sorfalat állottak a nehéz szönyegekkel letakart lépcsőzeten...

Csak fényképező masina kellett volna. Vagy talán volt az is, Megnyugtathatók nem egy mamát. A gyönyörű képben elmerengő firtalságból nem egy volt, aki úgy kapkodott a szívéhez...

Reméljük tehát a legjobbat, a jelmez-estélynek még folytatása is lehet. Tessék azonban a telekkönyv C. lapját mihamarabb rendbe hozni.

S tizenegy óra felé aztán megkezdődött a tánc... De ezt már le nem írom. Elég volt, hogy reggeli 7 óráig végig élveztem. Leider csak elméletben... Mert én... legfeljebb már csak a nevemet sóhajthatom el:

Tempi passati!

A minden tekintetben fényesen sikerült multságon jelen voltak:

Tomcsányi Lajosné, Ettenberger Lajosné, Hirschfeld N. né, Fleischer Lajosné, Sachsenheim Edgádné, Balyáky Józsefné, özv. Mic ky Dezsőné, özv. Keplinger Gézné, Kristof k Gizella, Klieber Györgyné, Laky Józsefné, Hock Istvánné, Friedmann Béláné, Schloss Lajosné, Szabó Ferencné, Krausz Mórné, özv. Kristof k B line, Rill Józsefné, W borné Stann Ann, Zsigmond Dezsőné, Szabó Jánosné, Janosits Károlyné, Forster Zoltánné, Dömötör Miklósné, Kamarás Béláné, Pe thy Láné, Hazslinszky Gézné, Steinfeld Béláné, Janusek Gézné, Waldmann Dezsőné, Wolf Arnoldné, Török I. élan, Bajó Pálné, dr. Kramolin Juláné, Witt Józsefné, Pettits J. né, Agoston Istvánné, Reichl Sándorné, Linhardt Ign. caé, Matzon Béláné, Dr. Müller Ferencné, Matzon Kálmáné, Schultz Gusztávné, Schmideg Vóné, Bodnár Istvánné, Schneider Jánosné, Takács Gyuláné, Treer Józsefné, Stann Istvánné, Szeghy Sándorné, Dr. Mayer Gyuláné, özv. Eisenbarth Gyuláné, Molnár Istvánné, Korbouts Dezsőné, özv. Simontsits Béláné, Simontsits Andorné, Dr. Leopold Korné, Mikecz E. drén. K. min zky J. nosné, Dr. Spányi Leóne, özv. Ferdinánd Józsefné, Wigand Jánosné, Fleischer Jolán, Gyűszű Erzi, Triebler Ilona, Schmideg Margit, Takats Irénke, Sáró y Etta (Zomba), Hirschfeld Jolán.

Jegyeiket ed-ig meg Itották: Apponyi Géza gróf főispán, Gyercy Richárd T. Ozora, Wolf Henrik 20—20 kor., Vaszary Kóros hercegprímás, Apponyi Sándor gróf Lengyel, Dory József Dombóvár, dr. Haidek-r Béla 10—10 korona, Döry Etelka Dombóvár, dr. Fent Ferenc apít-plebános, Szévald Méric f szolgabíró Tamási, Nits István, dr. Hegedüs Béla 5—5 korona, dr. Káldi Gyuláné, kap. si Iván, Kovács Ignác fogorvos, Kovács Gyula jegyző Kisveje, Takács Gyula jegyző Dszentgyörgy, Végess János, ifj. Haip. l Sándor 4—4 korona, ifj. Leopold Lajos 10 korona, dr. Króhn F. 6 korona.

Felü fizettek: Özv. Simontsits Béláné N. N. Paks 16—16 kor., Forster Zoltán, dr. Leopold Korné 12—12 kor., dr. Müller Ferencné, Fischer Imre, Leitersdorfer A. 10—10 kor., Perczel Dezső Bonyhád 8 kor., dr. Herceg Gyula, dr. Dobrescu S. 6—6 kor., dr. Spányi Leó, Hoch István, Tel-es Izidor 5—5 kor., dr. Dragits Imre 4 kor., dr. Kramolin Gyula, Török Béla, dr. Horváth J. né, Simont its Andor, Bajó István, Mikecz E. dre, Zsigmond Dezső, Janusek G., Scholtz Gusztáv, K. N. 2—2 kor., dr. Hohenberger J., Dobrescu A., N. N. 1—1 korona.

társait szeresse, nagyrabecsülje és ne csak önön maga jóvoltán, hanem az emberiség üdvén is fáradozzék; szilárd meggyőződésen alapuló tiszta jellemet mutasson mindenkor, mely neki erőt ad, hogy a veszélyekkel szembe szálljon és az élet nehéz küzdelmeiben az erény útján el ne tántorodjék. Minél inkább éri el az iskola ezt a nagy célt, annál jogosabban mondhatja, hogy az ifjúságot az élet számára tanítja és neveli. Ha így áll az iskola magasatos feladata megvalósulásának szellemi magaslátán, csak akkor lehet az a családi otthonnak valóban szentélye is. Adja Isten, hogy népünk az élvezetvágyak örvényébe hanyathomlok rohanó utjáról letérve, ez új évben járjon azon ösvényen, mely az igaz életre vezérrel; mert csak a *tevékenység; élet, a téltenség: halál.*

Reichert Gyula.

A szekszárdi kövezetvám.

Szekszárd végre valahára hozzájut az általa régóta várt, keresve kerestett új jövedelmi forráshoz. Ugylátszik a kereskedelmi miniszter nem zárkózik el a kövezetvám szedés jogának engedélyezésétől. A közigazgatási bizottság felterjesztésére ugyanis tegnapelőtt érkezett le a kereskedelmi miniszter leirata, amelyben a belügyminiszterrel egyetértőleg elvileg már engedélyezi a vámszedési jogot, bizonyos tekintetekben azonban pótlását rendeli el az e tárgyban hozzá benyújtott iratoknak. Így utasítja a közigazgatási bizottságot, hogy az 1890. I. t. c. 83 § sa értelmében az idézett törvény 85—99. szakaszai és a 3458/98. körrendelet értelmében, az államépítészeti hivatal főnökének meghallgatásával javaslatot tegyen. Terjeszkedjék ki, az állami adókat, vagy ujoncokat szállító, továbbá sorshuzásra, ellenőrzési szemlére járó községi előljárók vámentességére. A statisztikához szükséges forgalmi adatok gyűjtése céljából elrendeli a bárca rendszer behozatalát. A rendőrkapitány bélyegzővel ellátott bárczakönyvet ad majd ki, amelynek egyik szelvényét a vámtárgyon átmenő kocsis tulajdonosok kapják, a másik azonban hivatalos ellenőrzésre vissza marad a füzetben. A miniszter utasítja ezen kívül Szekszárdot, hogy a helyszínrájon a vám alá vetni kívánt törvényhatósági utszakaszok kezdő és végső szelvényeit jelölje meg. A műszaki leírásba a vámtárgyhoz tartozó összes utszakaszokat, hidakat soroltassa fel, a nem szükséges részleteket pedig töröltesse. Nem teljesítheti azonban a miniszter a képviselő-testület ama kérését, hogy a budapest—eszéki uton levő sídagárdi hidon a vámszedést törölje el, mivel az állandó vaszerkezettel ellátott hid költségének törlesztésére az itt befolyó vámjövedelem szolgál s a hid 1911 dec. 31. ig egyébként is bérbe van adva, évi 6000 koronáért. A 30. évre kért vámszedési jogot sem helyezheti kilátásba, mert a belügyminiszterrel egyetértve, legfeljebb 10—12 évi jogot engedélyezhet.

Ennyi nagyjából a miniszter leirata, amelynek kiegészítésül még csak azt írjuk ide, hogy ha már az agárdi sídóhid vámját nem törli el a miniszter, a lejaratok arra kell törekedni, hogy ez is a város bérletébe jusson, mert e nélkül alig képzelhető el a kövezetvám kérdésének sikeres megoldása, vagy ha igen, akkor mi fogyasztók fogjuk megszínyneni a kettős vámot.

VÁRMEGYE.

Közigazgatási bizottsági ülés. Tolnavármegye közigazgatási bizottsága a havi ülést 9. évi t. r. a gróf Apponyi Géza vbtt. főispán elnöklésével.

VÁROSI ÉLET.

Városi közgyűlés. Szekszárd r. t. város képviselőtestülete tolv. hó 25. én dr. Szentkirályi Mihály polgármester elnökle alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a következő határozatokat hozták: 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére Wigand János és Uj János képviselőtestületi tagok kérték fel. 2. A báró Augustus árvaház tulajdonát képező, Wosinszky Mór-utcai kert megvétele tárgyában tartandó gyűlés határnapját március hó 3-ikára tűzték ki. 3. A csendőrlaktanya építés tárgyában az átdolgozott tervet és költségvetést elfogadták s az építés korábban megállapított feltételeit fenntartották. 4. Hauk

Antal biztosítási összeg kiadása iránti kérelmét dr. Albers Rezső és Főglein Ferenc hozzászólása után teljesíteni határozták abban az esetben, ha az utolsó évi számlatermés értékét megtéríti. 5. A Szekszárd-Szálló kávéházába két, éttermébe egy villamos szelőztető készülék felállítását elhatározták. 6. Dömötör Sándor kérvényét, a háza előtti fecskendő felszereltávolítása iránt, levették a napirendről. 7. Molnár Lajos rendőrkapitány a 150/1909. sz. határozat ellen benyújtott fellebbezését visszavonván, a napirendről levétetett. 8. A Molnár Lajos felfüggesztésére vonatkozó határozat azonnali végrehajthatósága dr. Horvát Jenő, dr. Gulyás József, Szabó Géza, dr. Leopold Kornél, dr. Albers Rezső és Wigand János hozzászólása után 46 szóval 7 ellen kimondatott, kimutattván, hogy a képviselőtestületnek a felfüggesztést kimondó határozata bírja a törvényesség kellekeit. 9. Fehér Lajos fogyasztási adója 50 koronára mérsékeltetett.

HIREK.

Fényes Annuska.

Csillingelő hangok muzsikája hallszik. Megvesztegető, bújjal teli édes muzsika. Jakobi Viktor lágyanzengető muzsikája száll szerte kedves gyermekajkáról. Két nagy fantáziájú, csodás poéta elképzelt egy ragyogó álmot, szövegbe, dalba öntötték s egy bájos gyermek valóra váltotta azt. Amit elgondoltak rajongó kedéllyel, azt elcsevegi édes mesészával, kedves dalalással. Dallamoknak finoman szőtt aranyhálóját ráborítja a lelkünkre s rabjává ejt minket. Tavasz, ragyogás, költészet él a lelkében s azt elhozza közénk. Gyönyörű világban él. Tündérek, koboldok járnak arra és teregetik színes mesefátyolukat. Az ő világa ez a mesevilág. Tul, tul a felhőkön, ott uralkodik ő kis pajtásain és ami szívünkön Jánoska király. Az éjszaka nagy sötétségéből édes álmok szárnyán ide repül ő, ebbe a világba. Mosolygó tündérelány viszi el, röpti oda fel, légi uton által s minket is odavisz magával. Csodásabban gyermekhang még nem esengett fülünkbe. Több költészettel parányi kis lábak nem lejtettek táncot Nagy elgondolásokat, kedves érzéseket, amik dalokban csengenek közelebb szívünkhez nem hozott még senki. Vendégei leszünk a napokban „Jánoska“ királynak. Parányi felségének hódolattal adózunk s gyönyörködni fogunk. Gyönyörködni egy bájosan finom gyermekleánykában, aki a maga üde lelkével hódít meg minket, tesz alattvalóivá. Ahogy táncol, ahogy zenél hegedűnek hurján, ahogy dalos szóval elcseveg minékünk, elhozza miközben mesebirodalmát. Tavasz, ragyogás, költészet él abban. Csodálatos dallamok áradnak ott szerte. Költészetben, dalba szövődik ott minden. Ami szépséget, bújját gyermekszív csak adhat, ott lebeg az ajkán, egész kis valóján. Dallamoknak finoman szőtt aranyhálóját borítja lelkünkre s rabjává ejt minket, kinek vendégei leszünk — „Jánoska“.

Krammer Zsófia.

Személyi hír. Apponyi Géza gróf főispán holnap délutén Szekszárdra érkezik s hétfőn délután 5 órakor elnökölni fog a Tolnamegyei Takarékszövetkezet és Hitelbank évi rendes közgyűlésén.

Kinevezés. A pécsi ítélőtábla elnöke Hacks Ferenc dr. győntői járásbírói díjtalan joggyakorlókot a szekszárdi kir. törvényszékhez díjas joggyakorlókra nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Tenzlinger József dr. billédi kir. járásbírói jegyzőt a veszprémi törvényszékhez helyezte át.

Rátkay István postatiszt Kaposvárról Dombóvárra lett áthelyezve.

A pécsi ítélőtábla elnöki titkára. Az ítélőtáblai bíróné kinevezett Módly Bela dr. helyére az igazságügyminiszter Huszár Aladár marcali kir. járásbírói nevezte ki a pécsi kir. ítélőtáblához elnöki titkárrá.

Bál József főhercegnél. József főherceg mult szombaton, a budai varban, újjáépített szentgyörgytéri palotájában rokokó bál formájában házatató estélyt rendezett, melyen vármegyénkbeli Sztankovánszky János kir. kamarás, neje és leányaik és dr. Sztankovánszky Imre vettek részt.

Uj körorvos. A zombai körorvosi kerület hez tartozó községek képviselőtestületei a megüresedett körorvosi állásra egyhangulag dr. Kapp Viktor zombai orvost választottak meg.

A szekszárdi állami gyermekt-lep szervezése. A pécsi állami gyermekmenhely bizottság tolnamegyei osztályának alelnöke, özv. Simontsits Béláné közhírré teszi, hogy a Szekszárdon szervezendő gyermekt-lep felállítására érdekében mindazon szülők, kik Szekszárd r. t. város belterületén laknak és egy vagy két gyermeket az állam által fizetendő tartásdíjért magukhoz venni s családi körben felnevelni hajlandók, ezen szándékukat a tolnamegyei osztály társalelnöke Kurz Vilmos vármegyeyi árvaszéki elnöknel (Várnegyeház) folyó évi februári hó végéig, köznapokon délelőtt 9—11-ig jelentsék be.

Udvari táncestély. A budavári kir. palotában hétfőn megtartott udvari táncestélyen vármegyénkbeli résztvevők: Apponyi Sándor gróf, aranygyapjas, vbtt. kir. főkamarmester és neje, Apponyi Géza gróf, vbtt. főispán és neje, Apponyi Rezső gróf, Percel Dezső vbtt. és neje, Széchenyi Sándor gróf vbtt., a főrendiház alelnöke és neje, Széchenyi Domokos gróf és dr. Sztankovánszky Imre.

Nyugdíjazás. A m. kir. pénzügyminiszter Bodnár István számtanácsost, lapunk felelős szerkesztőjét, saját kérelmére nyugdíjazta s neki hű és buzgó szolgálataiért teljes elismerését fejezte ki.

Távozó orvos. Látrányi Sándor dr. orvos, a „Dombóvár és Vidéke“ szerkesztője, a miskolczi szanatórium és hidegvizgyógyintézet vezető főorvosává lett kinevezve.

Pályázat. A m. kir. pénzügyminiszter a szekszárdi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rondelt számvivőségnél megüritt számtanácsosi és számvizsgálói állást nem tölti be. Ezek helyett 2 számtiszt állásra hirdet pályázatot.

Eskü letétel. Dr. Hegedüs Béla és dr. Hohenberg Jakab kórházi új orvosok f. hó 27-én tették le a hivatalos esküt az alispán kezébe.

Muzeumi felolvasások. Folyó hó 30-ikán este fél 6 órakor „Amig a buzából kenyér lesz“ kerül felolvasásra. Február 6-ikán pedig Acs Lipót főgimnáziumi tanár előadást tart „A művészet kezdete, lényege és célja“ címen.

A D. K. E. Tolnavármegyében. A D. K. E. igazgató-tanácsa, a mint már említettük, a mult pénteken ülést tartott Budapesten, amelyen Pallavicini Ede őgróf elnököl. A dunántúli közművelődés érdekében hozott sok üdvös határozat során a megjelentek között nagy tetszést keltett alispánunknak az az általunk már közölt lelkes hangu meghívó levele, amelyet a végből intézett a D. K. E. vezetőségéhez, hogy a legközelebbi rendes közgyűlést május vagy június havában Szekszárdon tartsák meg, a mikor a Tolnavármegyében tervezett fiók egyesület is megalakul. Alispánunk megbízásából e meghívás támogatására az igazgató-tanács ülésén Szabó Károly országgyűlési képviselő is felszólalt s rövid formában beszédben ő is meghívta az egyesületet a Szekszárdon tartandó gyűlésezésre, vázolván azt az üdvös és biztos sikert jelentő nagy erkölcsi hatást, amely a vidékkel való közvetlen érintkezés folytán nemcsak egyes elhanyagolt városok kulturájára, de magára a közművelődés nagy, általános céljaira is oly szép, elmaradhatatlan eredménnyel kecsegtet. Szabó Károly beszédére Pallavicini Ede őgróf válaszolt, az egylet nevében köszönettel fogadta a meghívást s kihirdette a határozatot, hogy a legelső vidéki közgyűlést Szekszárdon tartják meg, még pedig valószínűleg június hó elején. A mely határidő csak akkor szenvedne módosulást, ha a politikai viszonyok alakulása folytán a képviselőválasztások is akkorra esnének, amely időpont a maga elkerülhetetlen izgalmával természetesen még is csak nem volna alkalmas az ily nagyobb szabású társadalmi akció biztos sikerének előmozdítására.

Községi számadások. Klimes Antal községi főjegyző, a jegyző-egyesület elnöke, tekintettel a községi jegyzők munkával való túlterheltségére, a vármegye alispánjától a jegyzők nevében június 1-ig halasztást kért a községi számadások beterjesztésére.

Nagylelkű adomány. A szekszárdi, gazdagnak éppen nem mondható református egyház, nemes szívé adakozóra talált. Uj lelkészenek, Göde Lajosnak, szépséges menyasszonya, Ferenczy Katica urhölgy ugyanis — nagyatya nemes jótékonyágának igénybevételével, 800

koronát ajánlott fel a templom javára oly célból, hogy ezen az összegben a kopott urasztali terítők újjal pótoltsanak, szószerint, a karzat újból aranyozassék általában, hogy a templom belseje, a diszes új orgona jól festő külsejével összhangzatba hozassék. Ez utóbi munkálatokat már meg is kezdték a pécsi híres Angster-cég ahoz értő munkásai. Szóval a szekszárdi ref. templom megújul a hívek nagy lelki örömeire, a leendő lelkipásztorné nem kis dicsőségére, aki úgy látszik, nemsokára megtörténő idejövételével nemcsak majdnani családi otthonát, a parochiát látja el fennyel, meleggel, de fenkölt lélekkel mindjárt a jóságos Isten is gondol s hálából felékesíti szent házáat az Urnak, aki jól, bölcsen úgy igazítja a hívek szeretetét, hogy az új lelkész meghívásával — a fiatal szerető menyasszonynak is édes, meleg fészket rakni segítsenek. Bizonyára Isten áldása lesz azon a hajlékon, a hívek áldó szeretete fogadja majd az új papnét, aki már megérkezte előtt is bepillantást engedett eme nagy-lelkű ajándékával az ő szelid, jóságos lelkébe s egyháza égető szükségét oly nemesen megérző jótékony szívűbe. Isten a földi élet boldogságával fizesse vissza a nemes jótékony adományt.

Adományok a szekszárdi népkönyhára. A népkönyhára adakozott: gróf Széchenyi Sándor Nagydorog 20 koronát. Ezen kegyes adományt számos szegényeink nevében halás köszönettel nyugtatom. Bezeréj Pál s. k.

Megszökött tanulók körözése. Geisz T. Károly bonyhádi és Panhóiczter Ádám kaposmérői származású I. gimnáziumi osztályú tanulók Bonyhádról ismeretlen helyre távoztak. A járás főszolgabírája most körözteti őket.

Vasutállomás megnyitása. Folyó hó 18-án délelőtt adták át a forgalomnak a nagy költséggel épített és modern felszereléssel ellátott tolnanemedi vasuti állomást. A megnyitásra külön vonaton érkezett a kereskedelmi miniszter képviselője, az üzletvezetőség, a forgalmi főnökség, a vasuti és hajózási felügyelőség stb. A vármegyét Alacs Zoltán műszaki tanácsos és báró Jeszszky György győzki főszolgabíró, a községet Acs István bíró és Oravszky László községi jegyző képviselték. A forgalom egyelőre a személy és kézi podgyász szállításra szorítkozik és a teheráru berendezést úgy a vármegyére, mint a község kiküldöttjei ez alkalommal is kérelmeztek. Az állomás 10 000 m² területen fekszik. Áll: egy emeletes felvételi épületből, a földszinten a különféle várótermek és irodahelyiségek, az emeleten két női és egy nőtlen hivatalnoknak lakásból. Ezen kívül hat pályáór részére lakás és két váltóház. Ezzel Tolnanémedi községnek husz éves óhaja ment teljesedésbe és szakadt vége az örökös, már eddig öt kereskedelmi miniszternél való községi deputációzásnak. Ezen ügynél is, mint minden a község fejlődését biztosító ügynél, Rátkay László országgyűlési képviselőnek nagy érdemei vannak. De községe legnagyobb halájjára Oravszky László főjegyző tartat mégis csak leginkább számot.

Házasság. A kocsolai rk. plebániái templomban január hó 27-én Bartos Károly kocsolai másodjegyző örök hűséget esküdtött Acsádi Julianna urleánynak.

A dunántúli ág. h. ev. egyházkerület pénzügyi bizottsága Sopronban megtartott üzenen melyen Gyurátz Ferenc, az egyházkerület püspöke és Véssey Sándor egyházkerületi felügyelő is megjelent, elhatározta, hogy a tanárok lakbérére az állami tisztviselők lakbérével egyenlő legyen. Elhatározták továbbá, hogy 5000 énekeskönyvet nyomtatnak ki. A hitoktatók fuvarköltiségeire 8550 koronát szavaztak meg és elhatározták, hogy ezeket a fuvarköltéseket a jövőben az illetékes esperességek fogják kiosztani. Az iskolai beruházásokra az 50 ezer koronás kölcsönt február 28-án fel fogják venni a Soproni Takarékpénztárnál 30 évi törlesztésre, kamatait a vallás-és közoktatásügyi miniszter leirata alapján a kormány viseli. Ezután a nyugdíjba ment lelkészek gyámoltai járulékait utalta ki a bizottság.

Színház. Dunaföldváron Kerényi színtársulata legjelesebb tagjai részére most rendezte a szokott jutalomjátékokat. A közönség ritka pártolást tanusit, minden egyes jutalomjátéknál zsufolt ház van s a jutalmazadók is, a társulat is jóleső örömmel, jókedvűen játsszák a legújabb, legvalogatottabb darabokat. Lelkesen ünnepelte a közönség Balogh Margitot, a társulat kedvelt primadonnáját, Fehér Imrét, Vetésit, Rónait, a társulat kiváló tehetségű jeles erőit, akiknek eddig már a jutalomjátékaik meg voltak. Következik Berekszőék, Kerényiek jutalomjátéka, előre

láthatólag nem kisebb sikerrel, mint az előbbiek. A közönség osztatlan szeretettel és nagyrabecsléssel van a társulat iránt s úgy látszik Kerényiekkel jövőben is a téli időre állandó jó színházat nyer a közönség.

Fényes Annuska hangversenye iránt rendkívül nagy az érdeklődés, úgy a nagyközönség, mint a tanuló ifjúság körében, akik Fényes Annuska előadását február hó 1-én délután fogják élvezetni. Fényes Annuska, mint ismeretes, a Király-színház 9^{1/2} éves primadonnája a most már körülbelül 120 előadást ért „Jánoska” főszereplője. A műsor egyik számában a Jánoskából is fog részleteket előadni, ragyogó jelmezében és gyönyörű zenéjének genialis szerzője Jakobi Viktor valószínűleg maga fogja kísélni. Örömmel halljuk, hogy ezenkívül Moudry Hugó és Dr. Bartal Kornél urak négykezes zongora játékában és Kenézy Endre (hegedű), Hiller Gyula (brács), Dr. Abay János (gordonka) és Moudry Hugó (zongora) urak klasszikus quartettjében is lesz részünk. A rendezőség dr. Pesthy Pál elnöklete alatt a következő tagokból áll: Bajó István, dr. Bartal Kornél, Beke Ferenc, dr. Beőhy László, Bodorik József, Bodnár Jenő, Bures Lipót, dr. Dobrescu Sándor, Foldes László, dr. Fischer János, dr. Halmos József, dr. Hochenberg József, Hány Béla, Jásek Sándor, Kenézy Endre, Kenézy László, Keplinger Géza, Kontskó Andor, Kovács Ottó, dr. László Sándor, dr. Linhardt Alfréd, Merwerth Árpád, Moudry Hugó, dr. Parragh Béla, Pigniczky Ferenc, Pirnitzer Ede, dr. Örfy Gyula, dr. Sztanó Sándor, ifj. Stetka Péter, Steiner László, Somogyi Gyula, Sternfeld József, dr. Zsigmond Ferenc, dr. Pártos Gyula, Farbak Zoltán, Vorkó Ferenc, Wachtl Károly. Miután szóvá tétetett, hogy többek nem kaptak meghívót, a rendezőség kérésére ez uton is közzétesszük, hogy a hangverseny nyilvános és az ezenel megismételt meghívó az egész közönségnek szól. Többek kívánságára és mert az esti előadás zsufoltnak ígérkezik, a délután 3 órakor kezdődő előadásra a rendezőség korlátolt számban a felnöttek részére is 2 koronáért belépő jegyeket fog kiadni, amelyek a pénztárnál fél 3-tól 3-ig kaphatók.

Színészet Dombóváron. Fehér Vilmos színtársulata Dombóváron tart előadásokat. A törekvő és jó erőkből álló társulatot eddig alig tapasztalt pártolásban részesíti a közönség s nem érdemtelennül.

Ingatlan vétel. Dr. Komáromy Gyula szekszárdi városi tisztviselő megvette Csepke Gábor nyugalmazott megyei állatorvos Rákóczi utcai házáat 22000 K vételárért.

Eljegyzések. Léczfalvi Győrbíró Erzsikét léczfalvi Győrbíró Bened, volt szekszárdi, jelenleg lugosi p. ü. tanácsos helyettes pénzügyigazgató leányát eljegyezte Janich Tivadar Selmecbányáról.

Strakovits Dezső Somogy megye sántosi kántortanító, eljegyezte Sörös Gyula és neje bonyhádi Kliegl Janka leányát, Olgát.

Ifju Haan Gyula dunaföldvári lakos, eljegyezte Pironcsák Erzsikét Budapesről.

Hagyomány. Bécsben elhalt Goldschmidt Rozália a bonyhádi izr. hitközségnek 4000 koronát hagyományozott.

Ingatlan forgalom. Ifj. Weber János orsz. képviselő megvette Bonyhádon 16.000 koronáért a volt Pirkner Konrad-fele házat. — A bonyhádi Immaculata szerzetes-nővérek pedig megvásárolták 40.000 koronáért Herger Sándor nagykereskedőtől a tulajdonát képező, volt Reich Samu féle házat.

Perczel-estély. A Perczel Mór-szobor intőbizottság 1910. évi február hó 5-én, Bonyhádon, az Erdős-szálló nagytermében táncmulatsággal egybekötött estélyt rendez a szoboralap javára. Kezdeté este fél 9 órakor. Helyárak: oldalszék 4 korona, az első 5 sor 3 korona, a többi sor és állóhely 2 korona, diákjegy 60 fillér. Felülfizetések köszönettel vétetnek és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek Hoffer József és Raubitschek Izor urak kereskedésében előre várhatóak. Műsor: 1. Szavaltat Előadja: Fischhoff Iszó ur. 2. Bellini: Ouverture „Romeo és Juliá”-ból, zongorán játsszák: Schall Olga k. a. és Zvarinyi János ur. 3. Komoly szavaltat. Előadja: Márcz Konrádné urnő. 4. Magyar nóták. Énekli: Ferner Sándor ur, zongorán kíséri Piek Erzsike k. a. 5. Egy baleset. Dialog. Előadja: Lehman Ilonka k. a. és Márcz Konrád ur. 6. C. Reisinger Trio. Előadja: primhedűn Bekei Péterné urnő, cellon Singer Bálint ur, zongorán Zvarinyi János ur. 7. Kuklipredikáció, vigiáték. Szereplők;

Feles Mihály kereskedő, Ferner S. ur. — Fehérné, Kiszelyi G.-né urnő. — Gyöngyös ügyvéd, Brandberger A. ur. — Gyöngyösné, Pirkner M. k. a. — Móka Bogdán, Czenczik L. ur. — Mókáné Schall I. k. a. — Pincér, Olasz G. ur. — Hordár **

Halálozások. Halász Gézáné szül. Geisz Teréz január 25-én, életének 63 évében elhunyt Bonyhádon. Férje Halász Géza ny. t. főszolgabíró, hat gyermeke és azoknak hozzátartozói gyászolják halálát. Temetése csütörtökön délelőtt 10 órakor ment végbe óriási részvét között.

Brandeisz Ferenc ny. takarékpénztári titkár, févi január hó 25-én hosszasan szenvedés után életének 57-ik boldog házasságának 11-ik évében elhunyt Bonyhádon. Földi maradványait févi január hó 27-ik napján d. u. 4 órakor általános részvét mellett helyezték a bonyhádi rk. temetőben örök nyugalomra. Betegskedését megelőzőleg élénk tevékenységét fejtett ki az ottani társadalmi élet élénkítésére s általános kedveltségnek örvendett. Kiváló zenész volt. Több zenedarabot szerzett s régebben a tollat is jól forgatta. Elhunytát gyászolják: Özv. Brandeisz Ferencné sz. Gebhardt Katalin anyja, Özv. Brandeisz Ferencné sz. Frey Melanie neje, Elvira, Béla, Zoltán, Feri, Árpád, gyermekei.

A régi jó világban szélesebb körben is ismert *Frühmorgen* Lujza urhölgy elhunyt Szekszárdon.

Kimutatás a Tihanyi szoba alapítvány újabb gyűjtéséről. Györköny: Marth Peter, Schneider Oszkár, Mathesz Adolf 1—1 K, X. Y. tanügybarát 40 f., Tanügybarát 50 f., N. N., N. N., N. N., N. N. 20—20 f. Dombóvár: Rosenbergné M. Roza 10 K, Kurd: Feketéné Sch. Laura, Fekete Ferenc 2—2 K, ifj. Fekete Ferenc, Fekete Frigyes 50—50 f., Pári: Boross Terka, Keller Roza 4—4 K, Brunner András 2 K, Bonyhád: Graf József, Özv. Stolzenbachné 50—50 f., Martin György, Marhauser Imre, Beke Andor, Altmann Gyuláné, Becht Sarolta 1—1 K, Polgár Dezső 2 K, Paks: Becht Ödön 2 K, Szálka: Lakatos József 4 K, Varajza: Dóczy József 2 K. Felsőöreg: Kemény Andor 1 K, Szemcséd: Tanító 1 K, Bátaszék: Önségélyző Egylet 5 K, Tolnanémedi: C-eszkő Sándor, Nemeth István 1—1 K, Bauer János 2 K, Dunaszentgyörgy: Jó Dömötör Jolán 2 K, Dunaföldvár: Kelemen Izsó 10 K, Névény Endre 4 K, Felsőöreg: Laky Dezső 10 kor., Laky Sándor, ifj. Laky Dezső 1—1 K, Szabó Ilona 2 K, Szakály: Kalauz János 4 kor., Lengyel: Schröder Ernő 2 kor., Ridlinger György 1 kor., Szakcs: Ketyi László 10 kor., Szijártó László 2 kor., Ginal József 1 kor., H. gyász: Gróf Apponyi Géza 20 kor., Kisdorog: Pevald Vilmos 3 korona. Janosits Károly szekszárdi városi főjegyző gyűjtőívén adakoztak: Örfy Lajos 10, Wolf Henrik 3, Leicht Lajos, dr. Dragics Imre, Hayt Gábor, Leopold Sándor, Janosits Károly 2—2, Tomcsányi Lajos, Majer János, Adler N. János, Török Béla, Salamon Ármán, Szeghy Sándor, dr. Spányi Leó, Schlezinger Ignác, dr. Müller Ferenc, dr. Kaldi Gyula 1—1 összesen 34 K. Szondy István Szekszárd 1, D. K. Szekszárd 1, Konkolyi Gábor Janya pusztá 4, Weinbergerné R. Janka Bölske 2, Drevey Erzsébet Szekszárd 2, dr. Bartal Szekszárd 1, dr. Zpser Szekszárd 1, Fodor Aladár Szekszárd 1, Navay Pal Szekszárd 1, Moudry Hugó Szekszárd 1, Kovács David 1, Kresz János Kisdorog 10, Rausz Alajos Czikó 5, Taschek Anna Koppányszántó 2, Horváth Károly Koppányszántó 1, Kammerer Gusztáv Koppányszántó 1, Erdős Ilona Koppányszántó 2, Döme Géza Koppányszántó 1, Szabó jegyző Koppányszántó 1, Magyar Zsigmond Koppányszántó 460, Segesdy Ferenc Koppányszántó 2, Név nélkül 540 Kurcz Vilmos Szekszárd 5 korona. Összesen 219 K 70 f. Mindössze: 352 K 37 fillér.

Adakozás Perczel Mór szobrára. Az elmúlt héten a Perczel szoborra adakoztak: Hajdusoboszló város 5, Hódmezővásárhelyi ipartestület 5, Tomcsányi kir. tanfelügyelő 1, Lugos város 10, Nusszer István Bonyhád 2, Márcz József Bonyhád 1, Schlenker Mihály Bonyhád 5, Strömajer Péter Bonyhád 1, Strömajer János Bonyhád 3, Szini Márk gyűjtése 5410, Tápió szelei ipartestület 4, Jávor Béla Ógyalla 3, Kovács József Debrecen 2, összesen 96 korona 10 fillér. Eddigi adakozás: 5085 korona 05 fillér. Összes

gyűjtés: 5148 korona 15 fillér. Szini Márk gyűjtő-
ívén adakoztak: Weissenburger József 1, Szeib
F. József 1, Studer Ádám 2, Studer Frigyes 2,
Lámbert Ádám 1, Raudel Alajos 0-60, Vombirn
Henrik 0-50, Péter Jakab 2, Fischer Karolina 1,
Kiesz József 1, Gomayer Ferencné 0-50, Márcz
Fülöp 1, Faik János 1, Wolf János 0-30, Wer-
ner 4, Fetzl Márton 1, Papp Antalné 1, Koralek
Salamon 0-50, Bánovics Márton 1, Csaidner
Ferenc 1, Potzner Ádám 0-50, Potzner János
0-50, Potzner Fülöp 1, Koralek Gyula 0-40,
Mühl Zsófia 0-50, Becker János 0-50, Schmidt
János 1, Kari Jakab 0-50, Kneller Sándor 0-50,
K. Tóth 1, Eicher Jakab 0-50, Wirth Péter
0-50, Schäfer János 1, Schäfer Károly 1, Hesz
Konrád 0-50, Zulauf János 0-50, Reining János
0-30, Faubel Henrik 0-40, Weinöhl Ádám 0-30,
Orth, izr. leány iskola 4, Schaub József 0-30,
Wagner István 1, Wolf Károly 0-50, Tamás
Ferenc 0-30, Pétermann Ádám 0-40, Szini Márk 5,
Hellebrant István 2, Kun János 0-50, Künsztler
Ernő 0-50, Fülöp Ferenc 0-60, Gáspár István
1, Wolf Mózes járásörmester 1, Blum János 0-60,
Henk Jakab 0-30, Kárl József 0-50, Löber Ádám
0-30, Schön Henrik 0-50 korona.

Az új kormány a törvényhatóságokhoz.
Kluen-Héderváry gróf miniszterelnök a követ-
kező köriratot intézte a törvényhatóságokhoz:
„Ő császári és apostoli királyi felsége Wekerle
Sándornak dr.-nak, hivatali elődömnek mi-
niszterelnöki állásáról való lemondása követ-
keztében folyó évi január hó 17-én kelt leg-
teljebb kéziratával engem magyar miniszter-
elnökké legkegyelmesebben kinevezni s előter-
jesztésem folytán, ugyanazon napon kelt
legfelsőbb elhatározásával Lukács László drt
pénzügyi, Hieronymi Károlyt kereskedelemügyi,
Serényi Béla grófot földművelésügyi, Székely
Ferenc dr.-t igazságügyi, Hazai Samu vezér-
őrnagyot honvédelemügyi miniszterévé legke-
gyelmesebben kinevezni és egyúttal engem a
belügyminisztérium vezetésébe, valamint a leg-
magasabb személye körüli és a horvát-szlavon
dalmátországi minisztérium ideiglenes vezetésével,
az igazságügyminisztert pedig a vallás és közok-
tatásügyi minisztérium ideiglenes vezetésével leg-
kegyelmesebben megbízni méltóztatott. Midőn
erről a törvényhatóságot állásom elfoglalása al-
kalmával ezennel értesitem, egyszersmind azon
várakozásnak adok kifejezést, hogy engem és
minisztériumaimat legkegyelmesebb urunk, ő
felsége bizalma által elének tűzött feladataink
megoldásában, törvényes hatásköréhez képest, ha-
zafias erélyvel és buzgalommal támogatni fog.”

Aradvármegye a kultúráért. Aradvár-
megye közönsége az építendő kulturpalota és a
aradi vesztőhely megváltására 4 $\frac{1}{2}$ % pótdadót
szavazott meg legutóbbi közgyűlésében.

**Választási mozgalom a szekszárdi Kaszinó-
ban.** A szekszárdi Kaszinó holtnapú tisztújító
közgyűlése nagyon mozgalmasnak ígérkezik.
Arra a hírre, hogy Simonsits Elemér vezér igaz-
gató e tisztet elvállalni tovább semmi esetre sem
hajlandó, megindult a mozgalom az alkalmas utód
keresésére nézve. Nem szeretünk prejudikálni az
eseményeknek, de a jelekből azt látjuk, hogy az
eltávozó vezető igazgató, a választmány s mond-
hatjuk vele a Kaszinó zöme dr. Kramolin Gyula
járásorvos mellett foglal állást, akit kiváló
szellemi képessége, nagy, egyetemes művelt-
sége valóban alkalmassá is tesz e vezető állásra.
A másik párt jelöltje pedig dr. Szentkirályi Mi-
hály polgármester, a ki állásánál fogva, s a vívó-
klubnál, dalárdánál viselt elnöki tisztéből kifolyó-
lag szerzett többeknél népszerűsége. A Kramolin
párt szavazó névsora a következő: Ügyvezető-
igazgató: Dr. Kramolin Gyula. Helyettes igaz-
gató: Bodnár István. Vidéki tagok sorából: Igaz-
gató: Bezerédj Pál Háznagy: Bajó János. Ügyész:
Dr. Török Ottó. Pénztárnok: Rácz József. Könyv-
tárnok: Holub János. Jegyző: Dr. Perczel Béla.
Választmányi tagok: Ágoston István, Baró Pál,
Beke Ferenc, dr. Beöthy Károly, dr. Éry Márton,
dr. Fent Ferenc, Fink Kálmán, Forster Zoltán,
Hazslinszky Géza, dr. Herczeg Gyula, Hoffmann
Sándor, Kurecz Vilmos, Leopold Sándor, dr.
Leopold Kornél, Mathis Kálmán, Molnár József,
Órffy Lajos, Simonsits Elemér (új), dr. Szent-
királyi Mihály, Salamon Iván, dr. Steiner Lajos,
dr. Tanárky Árpád (új), Tibanyi Domokos, Tóth

Károly, Török Béla, Wigand János. Vidéki vá-
lasztmányi tagok: Vileczek Sándor, Sass László,
Sztankoványi János, Jeszenszky Andor. A dr.
Szentkirályi párt tegnap előtt tartott értekezletén,
amelyen körülbelül 24-en jelentek meg, dr. Szent-
királyi igazgató mellé helyettes igazgatónak Per-
laky Józsefet, háznagynak Jakab Lászlót, pénz-
tárnoknak Ferdinánd Jánost jelölte.

Az iparosok katonai szolgálata. Széles-
körű mozgalom indult meg az iránt, hogy az ipari
szakiskolákat végzett iparosokra is kiterjesszék
az egy évi önkéntesi szolgálatot.

**A Magyar Nyugdíjbiztosító Részvénytár-
saság** szekszárdi képviselőjét Dezső Jakab pénz-
ügyigazgatósági irodavezető vette át. Az említett
részvénytársaság orvosi vizsgálat nélkül: aggkori
nyugdíjat, rokkantsági járadékot, özvegyi nyug-
díjat, gyermekneveltetési járulékot és végkielégí-
tési biztosít, így a kereskedőkre, gazdákra,
orvosokra, ügyvédekre, gyógyszerészekre, mér-
nökökre, általában minden magántisztviselőre és
alkalmazottra, akiknek öregségükre nyugdíjuk
nincsen, kiváló fontossággal bír. Ha a biztosított
10 éven belül munkaképtelenné válik, vagy meg-
hal, a befizetett díjakat az intézet visszatéríti.

Dr. Fent Ferenc apát betegsége. Mely
részvétellel arról értesültünk, hogy dr. Fent Ferenc
szekszárdi apát súlyosan beteg. A most lefolyt
lelki gyakorlatok alatt nagyon meghűlt a temp-
lomban s tüdő és mellhártyagyulladását kapott.
Reméljük azonban s őszintén kívánjuk, hogy a
közszeretében álló apátplébános mihamarabb
visszanyeri teljes egészségét.

A szekszárdi kaszinó új tagjai: A szek-
szárdi kaszinó választmánya új tagokul a követ-
kezőket vette fel: Weber Kálmán szeszgyár-tulaj-
donost, Gockler György főgimn. tanárt, Cillinger
Lajos p. ü. számvizsgálót, Fejős Zoltán p. ü.
számgyakornokot, dr. Linhardt Alfréd kórházi
alorvost, Pirnitzer Ede kereskedőt, dr. Kalmár
Vilmos kir. albirót.

Baleset Őri Mihály 55 éves, nős, közép-
hidvég pusztai béresnek répavágás közben a
répavágó gép jobb kezefejét elkapta és 3 ujját
összezúzta.

Fizetésektelenség. Brucker Samu paksi,
Theuerle Károly aisonanai kereskedők fizetés-
képtelenségét jelentettek be a szekszárdi királyi
törvényszéknek.

Szerencsétlenség a kutban. Varjas Jó-
zsef napszámos, f. hó 20-án Mőzs községben kut-
tat tisztított, mely munkája közben 2 téglát a
fejére esett. Életveszélyes sérülésével beszállították
a szekszárdi kórházba.

Csödmegszüntetés. A szekszárdi kir.
törvényszék Schwartz Géza tolnai kereskedő
ellen a csödöt megszüntette.

Betöréses lopás. A kistengeliczi hegyen
Varga István ottani lakos présházát ismeretlen
tettesek feltörték s az ott füstön lógó összes
sertéshúst 40 K értékben ellopták. A csendőr-
ség nyomozza a betörőket.

Baleset. Kálmán Lajos vasuti földmün-
kás, Furkó-pusztánál vasuti kocsi tolatása köz-
ben elesett, jobb lába bokáján súlyos sérülést
szennvedett.

Aki modern butorokat,

szoba-berendezéseket bel- és kül-
földi fákból készíttetni akar, annak
nem kell ezental Fekedre, vagy más-
hova fordulni, olcsón és jutányo-
san beszerezheti azt városunkban

Botos Imre

■ műasztalosnál ■

(lakik br. Augusz Imre-utca 622),
aki bel- és külföldön szerzett szak-
ismereteivel a legizlésebb buto-
rokat tudja előállítani. — Tessék
próbarendeléssel megkeresni, nem
széri ezental szükségletét másutt,
mint Botos Imre műasztalosnál.

FOGORVOS

KOVÁCS J.

vásártér-utcai műtermében hiányzó fogak
pótlása, csaposfogak, arany koronák és szá-
padlás nélküli fogak (hidmunka) készíttetnek.
Fogtömés, foghuzás és fogtisztogatás a leg-
jobb mód szerint eszközöltetik.
Szegényeknek rendel: délelőtt 8—9 ig és
délután 1—2-ig.

A fiatalok büntetéseik.

A büntetőtörvénykönyvnek és a bünvádi
perrendtartás módosításáról szóló 1908. évi
XXXVI. törvényeknek, az ugynevezett bünt-
ető novellának a fiatalok büntetésekre vonat-
kozó második fejezete folyó évi január hó 1.
napján lépett életbe. E fejezetnek rendelkezései
mind a büntető jog, mind a büntető poli-
tika, mind pedig a büntető szociológiai nézőpont-
jából rendkívül fontos és érdekes intézkedéseket
tartalmaznak, amelyek büntető igazság szolgálta-
tásunknak egész új irányt adnak.

A büntető novella az egyént tizenkét éves
koráig gyermeknek tekinti, aki ellen bünvádi
eljárás nem indítható. Igen ritka eset, azonban
— sajnos — mégis előfordul, hogy a tizenkét
évnél fiatalabb gyermek cselekménye megha-
ladja a gyermekes csiny határait s megközelíti
a bűncselekmény fogalmát. Erre való tekintettel,
nehogy a hatóságok az ily fejletlen koru bünt-
tetésekkel szemben teljesen tehetetlenek legye-
nek, a törvény elrendeli, hogy a bűncselekményt
elkövető gyermeket az a hatóság, amely elé
kerül, megfenyítés végett átadhatja szülőjének,
avagy más, a házi fegyelem gyakorlására jo-
gosult személynek, esetleg az iskolai hatóságnak.
Az iskolai hatóság a gyermeket megdorgálhatja,
vagy iskolai elzárással fenyítheti. Sőt a tör-
vényhozó még tovább megy, elrendeli, hogy
ha a gyermek érdekében szükséges, az árvaszék
a javító intézetben való elhelyezés iránt intéz-
kedhetik.

A büntető novella szerint fiataloknak az
az egyén tekintendő, aki tizenkettedik életévét
már meghaladta, de tizennyolcadik életévét még
nem töltötte be.

Ezek a fiatalok két csoportba oszt-
hatók. Az első csoportba azok tartoznak, akik-
ben nincs meg a büntetőséghez szükséges
értelmi és erkölcsi fejlettség, a másodikba pedig
azok sorozandók, akik ezzel a fejlettséggel
rendelkeznek.

Azok, akik az első csoportba tartoznak,
vagyis a bűnösség felismerésére szükséges
belátással nem bírnak, büntetőjogi felelősségre
nem vonhatók. — Ha azonban a bíróság ily
esetben szükségesnek látja, elrendelheti, hogy
az ily fiatalok büntetést törvényes képvise-
lője, hozzátartozója, vagy más alkalmas egyén
házi felügyelet alatt tartsa, vagy intézkedhetik
e tekintetben, hogy az ily fiatalok büntettes
házi vagy iskolai fenyítést kapjon, ha pedig
környezetében roulásnak van kitéve, vagy
züllésnek indult, a bíróság a javító nevelést
rendeli el.

Az ellen a fiatalok büntettes ellen, aki-
nek a bűncselekmény elkövetésekor a büntet-
hetőséghez szükséges fejlettsége meg volt, a
bíróság vagy erkölcsi büntetést, vagy pedig
fogház, vagy államfogház büntetést alkalmaz.
Más büntetés nem alkalmazható.

A büntető novella értelmében az erkölcsi
büntetések a dorgálás, a próbára bocsátás és a
javító nevelés.

A dorgálás és javító nevelés — javító in-
tézetben való elhelyezés — fogalma bővebb ma-
gyarázatra nem szorul, ez új intézmények között
egyedül a próbára bocsátás ez, amely jogrend-
szerünkben teljesen új institució.

A próbára bocsátás abban áll, hogy a bír-
óság a fiatalok büntetést ítélet hozatala nélkül
komoly figyelmeztetés után egy évi próbaidőre
szigorú szabályokhoz kötött felügyelet mellett fel-
tételen szabadlapon hagyja, mellette pártfogót
rendel, aki a fiatalok felügyel, magaviseletét,
életmódját ellenőrzi. A pártfogó intézkedéseit a
próbára bocsátott köteles követni.

Ha az egy évi próbaidő alatt a fiatalok kitagostalan magaviseletet tanúsított, az elkövetett cselekmény miatt folyamatba tett eljárást meg kell szüntetni. Ha pedig a fiatalok büntetése a próbaidő alatt újabb büntetendő cselekményt követ el, iszákos, erkölcstelen, vagy csavargó életmódot folytat, vagy egyébként az erkölcsi züllésnek jeleit mutatja, vagy a felügyeleti szabályokat megszegi, a bíróság öt javító nevelésre, avagy fogház- esetleg államfogházbüntetésre ítéli.

Ezekben óhajtottuk kivonatossan ismertetni a fiatalok büntetésekre vonatkozó tételes intézkedéseket abból az alkalomból, hogy a büntető novellának a fiatalok büntetésekre vonatkozó rendelkezései hatályba léptek.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

A Szekszárdi Kaszinó múlt éve.

A Szekszárdi Kaszinó választmánya kedden délután 5 órakor Bajó Pál soros elnöklésével ülést tartott, amelyen Rác József pénztáros előterjesztette a kaszinó múlt évi zárszámadását, vagyonmérlegét és az 1910. évi költségvetést. A számadás adatai a következők:

Az 1909. évi bevétel: Maradvány 1908 évről 3 11 K, rendes tagok tagdíja a 334 K, 8944 52 K, vidéki tagok tagdíja a 20 K, összesen 1140—K, hirdapok eladásából 8680 K, tagdíjhátralékokból 45249 K, beiratási díjakból 170—K, Intési díjakból 24—K, Lakbérékből 16364 16 K, takaréktári kamatok 1440 K, különféle bevételekből 1094 25 K, összesen 28293 93 K. — Az 1909. évi kiadás: Tisztviselők fizetése 600—K, szolgák fizetése 1200—K, szolgák ruházata 136—K, hirdapok előfizetése 753 74 K, könyvtár gyarapítása 360—K, kert fentartása 4130 K, butor javítása 48974 K, előre nem látható kiadásokra 132181 K, villanyvilágítás 193501 K, villanyvilágítási testek javítása 24458 K, a Szekszárdi Takarékpénztár folyószámlájára 1700—K, tűzbiztosítási díjakra 18065 K, adókra 271788 K, illeték egyenértékre 45948 K, tatarozásra 165210 K, számlák kiegyenlítésére 11906, billiard beszerzés I. részlet 400—K, annuitásokra 1395216 K, pénztári maradvány 1910 december 31-én 3042 K, összesen 28293 93 K.

Ami pedig a kaszinó cselekvő és szenvedő vagyon számláját illeti, az a következő:

Cselekvő vagyon: Pénzmaradvány 1909 dec. 31-én 3042 K, régi épület értéke 140000—K, Bazar épület 77000—K, butorzat és felszerelés leltári értéke 12900—K, könyvtár értéke 4000—K, tagdíjhátralék 169179 K, 17 drb 3 százalékos jelz. bank nyer. sorsjegy 4488—K, főösszeg 24011021 K. — Teher: a Szekszárdi Takarékpénztártól felvett annuitásos kölcsönből 1909 december 31-én és pedig a) 120000 koronás kölcsönből 11533246 K, b) 60000 koronás kölcsönből 5795251 K, c) 25000 koronás kölcsönből 1775572 K, d) 15000 koronás kölcsönből 1448814 K, a Szekszárdi Takarékpénztárnál fennálló folyószámlán 1909 december 31-én 4200—K, egyéb számla tartozás 39658 K, főösszeg 21012541 K, vagyis összehasonlítva a cselekvő vagyonnal, tiszta vagyon 2998480 K.

Ezen számadásra vonatkozólag, a számvizsgálók véleményéhez képest, a felmentvény megadását hozta javaslatba a választmány a közgyűlésnek. A kaszinó jövő évi költségvetését a következőképp állapították meg:

Az 1910. évi bevételi előirányzat: 1909 december 31-iki készpénzmaradvány 3042 K, tagdíjakból (239 rendes tag a 4008 K, 62 vidéki tag a 20 K) 1240—K, hirdapok eladásából 50—K, tagdíjhátralékokból 169179 K, beiratási díjakból 150—K, intési díjakból 40—K, lakbérékből 16364 16 K, takaréktári kamat 50—K, különféle 600—K, összesen 2979549 K. — Az 1910. évi kiadási előirányzat: Tisztviselők fizetése 600—K, szolgák fizetése 1200—K, szolgák ruházata 148—K, hirdapok előfizetése 946—K, könyvtár gyarapítása 500—K, kert fentartása 100—K, butor javítása 800—K, előre nem látható kiadások 1090—K, villanyvilágítás 193161 K, villanyvilágítási testek jav. 200—K, Szekszárdi Takarékpénztárnak 2000—K, tűzbiztosítás 180—K, adókra 2900—K, illetékegyenérték 45224 K, tatarozásra 2000—K, számlák kiegyenlítésére 39658 K, billiard beszerzés I. részlet 400—K, annuitásokra 1395106 K, összesen 2979549 K. Mutatkozik felesleg 4488—K értékpapír.

Rác József pénztárnok ezeken kívül előterjesztette a kaszinó kezelése alatt álló alapok számadásait is. Ezek szerint:

1. A Simontsits tudományos könyvtár-alapítvány múlt évi maradványa volt 44212 K, Jeszenszky Andor adománya 24—K, a 37874. sz. takarékkönyvön befolyt kamat 1870 K, 1909 december 31-én készpénzmaradvány 48482 K, továbbá a tulajdonát képező 3 drb 3 százalékos jelz. banki sorsjegy 792—K, értéke, vagyis összes vagyona 127682 K. 2. Dr. Várady Antal-alapítvány múlt évi maradványa 14997 K, a 36375. számú takaréktári könyvön kamat 602 K, 1909 december 31-én az alapítvány vagyona 15594 K. 3. Strényer Ferenc vállalkozó óvadéknak múlt évi maradványa 500—K, a 36283. sz. takarékkönyvön kamat 450 K, 1909. dec. 31-iki maradvány 50450 K. 4. Bezerédj István szobor-alap múlt évi maradványa 2171513 K, Takarékt. és Hitelbank adománya 100—K, Szekszárdi Takarékt. adománya 50—K, Kunffy Károly adománya 200—K, 20 darab szegedi sorsjegy szelvény százaléka 160—K, az 5720. számú könyvön százalék 89045 K, összes bevétel volt 2313558 K, kiadás 6287 K, 1909 december 21-iki készpénz vagyona 2307271 K és 20 drb Tisza szegedi sorsjegy értéke 6120—K, összes vagyon 2919271 K.

A kimutatott szép vagyoni eredményt, különösen a Bezerédj szobor-alap tekintélyes összeggel való gyarapodását a választmány lelkes éljenzést között vette tudomásul.

Miután még egy pár folyó ügyet elintézték s megrendelték a lapokat, Simontsits Elemér vezető igazgató jelentkezett szólásra.

Feszült figyelem között jelentette ki, hogy nagy elfoglaltsága s egyéb körülményei miatt teljes lehetetlenség reá nézve a vezető igazgatói tisztnek további lelkiismeretes betöltése. A mint már a múlt évben is jelezte, nem térhet ki a válság nézve sajnos kényszerűsége elől, igéri azonban, hogy az egyesület iránt való lelkes szeretetét megőrzi bármily körülmények között is. S éppen mert hosszú évek során annyira összefonott a Szekszárdi Kaszinó belső életével s az egyesületnek mindenkor hasznos szolgálatokat igyekezett tenni, nem mulaszthatja el, hogy egy sajnálatos jelenségre ne figyelmeztessen, arra nevezetesen, hogy a vezető igazgatói állás betöltése körül bizonyos részről a terror oly nemével folyik már is a korteskedés, amely egyáltalán eddigé nem volt szokásos a Kaszinó kebelében. A kaszinó jövője felett való aggodó lélekkel figyelmeztet tehát minden egyes tagot, hogy hangzatos ígéretekkel, tetszetős frázisokkal magát megtevéstetni s irányítani ne hagyja s arra adja le szavazatát, akit a betöltendő vezető állásra semmi más egyéb nem kvalifikál, mint az arra való teljes rátermettség.

Ez általános helyesléssel fogadott kijelentés után Török Béla választmányi tag szólalt fel. Ő neki — ugymond — az említett mozgalomról tudomása nincs, de azt a maga részéről sem helyesli. Nem is e miatt szólal tehát fel, hanem azért, mert mély sajnálkozással vette tudomásul a távozó igazgató megmásíthatlan szándékát s azt hiszi, hogy a választmány egyhangú érzelmének ad kifejezést, amikor előtte, a hosszú évek során át kifejtett lelkes, a kaszinói életben korszokat alkotó munkásságáért a leghálásabb elismerést és köszönetet nyilvánítja.

A választmány lelkes éljenzéssel tette magáévá a kijelentést s miután még egy pár jelentéktelenebb ügyet elintézték, az ülés véget ért.

— **Megbizottak választása.** A szekszárdi iparhatósági megbizottak választása f. hó 23-án folyt le Szekszárdon, a város házában, annyira lanyha érdeklődés mellett, hogy összesen 14-en szavaztak. Megválasztottak: Steig Flórián, id. Fischhof Jakab, Laskó Károly, Szabó J. Emil, Wilhelm Alajos, Horváth József, Schlotthauer Lajos, Hevesi Pál, Tóth János, Gepl Károly, Simonberger Péter, Márton Jakab, Termel Ferenc Zámbo János, Král Lajos, Marth Sándor, Kutas János, Török István, Papp István és Mutsenbacher Lipót.

— **Tisztújítások.** A szekszárdi kereskedelmi kaszinó az évente szokásos tisztújítást a következőkben ejtette meg. Elnök: Leicht Lajos. Al-elnök: Salamon Armin. Igazgató: Kramer József. Pénztárnok: Reich Armin. Ügyész: Dr. Müller Ferenc. Könyvtárnok: Polgár József. Jegyző: Dezső Jakab. Választmányi tagok: El-kán Armin, Friedmann Béla, Fischhof Kálmán, Dr. Horvát Jenő, Dr. Leopold Kornél, Wolf Henrik, Wolf Artúr, Seiner Lipót, Reichl Sándor,

Müller Albert, Pirnitzer Antal, Schloss Lajos, Mehrwerth Ferenc, Schmideg Mór.

— **A Szekszárdi Első Magyar Asztaltársaság** folyó hó 23-án tartott tisztújítása a következő eredménnyel végződött. Diszelnök: Dr. Steiner Lajos. A közgyűlés egyhangulag ismételtén Uglár Jánost választotta meg elnöké. Alelnök: Wilhelm Ede. Igazgató: Obernik Károly. Pénztáros: Mutsenbacher Lipót. Számvizsgálók: Halmos József és Fusz Ferenc. Választmányi tagok: Albert István, Andree István, Pekari János, Vacsek László, Wilhelm Alajos, Nagy János Prantner, Trischler Gyula, Rác Pál, Schulez Gusztáv, ifj. Tóth Pál, Török János, Wagner Károly, Zahratka János, Fusz Lajos és Fischhof Mór.

A Gyönki Kaszinó január huszonharmadikán tartott rendes közgyűlésén a következők választották meg. Elnök lett: dr. Nozdovitzky Ferenc közjegyző; rendes tagok: dr. Keck László ügyvéd, Óvári Ferenc takarékpénztári igazgató, Várkonyi Imre községi főjegyző, Baky István gimnáziumi tanár, Engelman Frigyes telekkönyvezető, Mühl Sándor evangélikus lelkész, báró Fiáth Elemér szolgabíró, dr. Kővágó Sándor járásbíró. Póttagok lettek: dr. Parragh Elek körorvos, dr. Rothauser Izidor járásorvos. Pénztáros: Rothauser Illés ügyvéd, jegyző: Beke József járásbíróági kezelő; könyvtáros: Feller Adám evangélikus néptanító; háznagy: Laurencsics Gábor szolgabíróági irodatiszt. A kaszinó teremt újra burozzák.

PÉNZINTÉZETEK.

Rovatvezető: Schneider János.

A Dunaföldvári Takarékpénztár 41-ik mérlege.

A szép és egészséges fejlődés képe tárul elénk a 41. évi mérlegből. A takarékbetétek 245837 K 38 f, a váltókölcsönök 56761 K 03 fillér, a jelzálog kölcsön 19429 K 48 f, a kezesség kölcsönök 14711 K 39 f, a tiszta nyereség pedig 5117 K 14 fillér emelkedést mutatnak. Mindezek a takarékpénztár iránti bizalom folytonos növekedéséről és az igazgatóság üzleti éberségéről és élénk tevékenységéről tesznek tanúbizonyságot. A baracstemplom-pusztai parcellázás 24382 K 99 f nyereséghez juttatta a lefolyt üzletében az intézetet, bár a földek 1908 évi becsértékéből holdanként 30 koronát ez évben le is irtak. Ennek és 3548 K 09 f behajthatatlan követelés leírásának dacára a két év óta fizetett magas osztalék, 35 K fentartott és a tartalék-alap gyarapítására is 6000 K fordított, amely így 190200 K tesz ki. Ha figyelembe vesszük a részvények forgalmi értékét, a kifizetett osztalék 875 százalékos kamatozásnak felel meg, a részvények belértékének gyarapítására fordított összeg pedig 187 százaléknak.

A mérleg főbb adatai a következők: Összes vagyon 2526350 K 67 f, amelyből váltókban 1528798 K 49 fillér, jelzálog kölcsönökben 394652 K 64 fillér, kötelezvény kölcsönökben 134576 K 76 fillér, folyó számla kölcsönökben 140024 K 21 fillér, értékpapírban 64984 K, baracstemplomi birtokban 110000 K van elhelyezve. Az intézet alaptőkéje 160000 K, tartaléktőkéi 184200 K, a betétállomány 2064701 K 11 fillér. A tiszta nyereség 52559 K 57 fillér, amelynek felosztására vonatkozólag a január hó 23-án tartott közgyűlés a következőképp határozott. Tartaléktőkére adatott 6000 K, jutalékokra és drágasági pótléokra 15090 K, osztaléokra 35 K, osztalékkal 28000 K, jótékony célra 1550 K és 1910 évre áthozott 1919 K 57 fillér.

A közgyűlés kiemelkedő része volt Niefertgall Nándor elnök-igazgató 10 éves jubilálása. Azon kiváló érdemeknek illő méltánylása volt ez, amelyet Niefertgall Nándor a takarékpénztár második megalapítása és megerősítése, hatalmas tette körül szerzett. Évekkel ezelőtt, mikor még e rovat vezetőjének semmi nexusa nem volt az ünnepelttel, az igazságos kritikus szemüvegén nézve mindenkor a pénzügyintézetek előttem fekvő mérlegeit, az elismerés meleg hangján emlékeztem meg Niefertgall Nándornak, mint a takarékpénztár elnök-igazgatójának érdemeiről, konstátálván a rideg számokból azt a vasakaratot, fáradhatatlan energiát, amellyel a hibás vezetés miatt szétzülésnek indult intézetet visszarántotta a bukás szélére, realizálta nyíltan a kétes üzleti mérleget és ezzel visszaállította ezen régi intézetnek szoliditását. Az egyéniségében vetett bizalom, a vezetésbeni korrektség és az üzleti szellem, ha-

talmas lépésekben vitték előre az intézetet s a rövid 10 évi lankadatlan munkának eredményét az ékes szavaknál is szebben beszélő rideg számok dicsérik legjobban. A közgyűlésen Lévai Dezső tolmácsolta a részvényesek érzelmeit. Megyénk eme ismert írójának szép beszédéből ideiktatok néhány sort, hadd kerüljön a rideg számok rovátába egy kis poézis is.

„Méltóztassék megengedni, hogy mint szenny részvényes az évi jelentés betérjesztése alkalmából pár szót szólhassak. Nagyjában s egészében helyeslem a zárószámadások teteleit, helyeslem a felosztási tervezetet s ebből kifolyólag természetesen a felmentvényt megadom. Megadom elismerésem kapcsán, mely elismerésem épp úgy szól az igazgatóságnak, mint a pontos és szorgalmas tisztviselőknél. S ezzel mint rideg pénzügyi vezető ember végezhettem volna. De az ember belső egyéniségét nemcsak a rideg számok kormányozzák, hanem érzelmek is, melyek a szívből fakadnak. S mikor én a mai közgyűlés keretében egy kis érzelmi momentumot is vegyitek, nemcsak a szív és lélek édes parancsát követem, hanem úgy cselekszem, mint mikor ünneplő ruhát felöltve annak gomblyukába még virágot is tesztek. E virágot jelképezze Nieferrgall Nándort elnök-igazgatóról való szeretetteljes meleg megemlékezésem.

Nieferrgall Nándor 10 év óta tölti be az intézet elnöki tisztét. Hogy hogyan, azt nem akarom az érzelmek elbírálására bízni — az érzelmek sokszor elfogultak — hanem a rideg számok adatok bírálják azt el. 10 év előtt az intézet betéte 491 ezer forint volt, ma 2 millió korona; 10 év előtt a váltótárca 265 ezer forint volt, ma 1 és fél millió; 10 év előtt a 7 forint osztalékot is nagy erőfeszítések árán tudta az intézet megadni, ma játszva s könnyen fizet 35 koronát.

De én, ki a 10 év előtti állapotokat közvetlen közelből ismerem, még többet mondhatok. Nieferrgall Nándor elnöksége kellett, az ő céltudatos, okos és erélyes vezetése volt szükséges, hogy az intézet újra életre keljen. Boldognak érzem magam, hogy megragadhatom az alkalmat mindezen tények leszövegzésére. Ezen benyomások hatása alatt azt proponálom, hogy a közgyűlés fejezze ki Nieferrgall Nándor 10 éves elnöksége alkalmából különös elismerését s háláját.

A közgyűlés mely megilletődéssel hallgatta Lévai szavait és nagy lelkesedéssel ünneplte Nieferrgall Nándort, ki hálás köszönetet mondott a nem várt ünneplésért és hatványozott munkálkodást ígért a jövőre is.

A Bátaszék-Sárközi Takaré- és Hitelbank első mérlege.

A dunai hid megépítése és ezzel Bátaszék községnek forgalmi gócponttá való tétele adta meg az eszme egészes volt, az alapítás jogosult, mutatja az első csonka év forgalma és üzleti eredménye, — bár a pozícióját, természetesen jogosan védő régi pénzügyi részvénytökeje felemelésével az eddiginél fokozottabb üzleti tevékenységével, a kezdő intézet megerősödésére némileg hátrányos volt, — teljesen kielégítőnek, sőt erősen biztatónak mondható. Véleményem szerint a helyi verseny nem akadályozhatja meg az új intézetet fejlődésében, mert, mint az alapításnak nem volt célja a meglévő intézet gyengítése, üzletkörének korlátozása, úgy működésének jövő célja is Bátaszék remelhető és rohamos fejlődésében, az ottani pénzgazdaságnak és hiteléletnek más vidékek elterelési szándékával szemben való megvédése, ipar és kereskedelem teremtése, meglévő fokozása lesz, hogy a Bátaszék község életében korszerű alkotó vasuti forgalmi életből, mint az alakítás alkalmával a közgyűlés elnöke kifejtette, ne csak a vonatok füstje és zaja maradjon Bátaszéknek, hanem az abból származó gazdasági hasznát is Bátaszék lakói élvezzék. Ez a törekvése az intézetnek, a régi intézetével csak párhuzamos, de nem ellentétes lehet, ebben egymás mellett és nem egymással szemben állhatnak.

A 8 hónapi működésről szóló mérleg adatai a következők. Összes vagyon 538 450 K 73 f, amelyből pénzkészletben 17 366 K 05 f, váltókölcsönökben 367 447 K 70 f, h-tibetőkötvényekben 63 340 K, folyószámla kölcsönökben 8 931 K 74 f, idegen pénzügyi tevékenység 24 730 K, kezességi kötvényekben 3 100 K van elhelyezve. A részvénytöke 200 000 K, a betétállomány a heti betétekkel (12 006 koronával) együtt 280 477 K 05 f. Visszleszámítás 41 075 K. — Rövid idő alatt tehát a tevékeny és ügybuzgó igazgatóság

491 019 K 44 fillért helyezett ki és emellett tekintélyes betétet is szerzett, bár a lefolyt év gazdaságilag nem volt kedvező, a buza-termés gyenge, a bortermés közepes, értékesítése pedig a lehető legrosszabb. Az intézet jövő fejlődését jelzik az előre fizetett kamatok, amelyek 7 953 K 19 fillért tesznek ki. A csonka év tiszta nyeresége 8116 K 92 f, amelyre vonatkozólag a február 2-án tartandó közgyűlésnek javasolja az igazgatóság, hogy fordítottassék tartalék-alapra 6000 K, vitessék át 1910. évre 2116 K 92 f. Mig azon tény, hogy az ügyvezető igazgató tiszteletdíjáról, az igazgatóság és a felügyelő-bizottság pedig jutalékáról lemond, az intézet fejlődése iránti meleg érdeklődésről tett tanúságot, addig az a javaslat, hogy az egész nyereség tartalék-alapra és nyereségre átvitelre használtassék fel, azt igazolja, hogy nem pillanatnyi sikereket akar elérni a vezetőség, hanem egész komolyan készül arra, hogy alapszabályaiában kitűzött célját megvalósítsa, hasznára legyen Bátaszék és vidék közgazdasági életének.

A Paks-Vidéki Takarékpénztár 28-ik mérlege.

Dacára a nagy versenynek, mely Paksban pénzügyi életben van, megyénk ezen egyik legnagyobb vidéki intézete a lefolyt évben is a fokozatos fejlődés képét mutatja. A váltó kihelyezése 423 173 K 89 f, az értékpapír állomány 58 388 K, a betétállomány 13 178 K 02 f, a tiszta nyereség 9318 K 90 f, az összes vagyon 378 350 K 85 f emelkedést mutat, egyedül a folyószámla üzletnél van 164 104 K 44 f visszaesés. A görbőbelecskai parcellázásból az intézetnek 12 500 K nyeresége jelentkezett, mely rendkívüli nyeresémi lehetőségessé tette, hogy a kétes követelésnek mutatkozó, de valószínűség szerint még nagy részben behajtható váltókölcsönök 14 209 K 21 fillérrel leirhatók voltak annélkül, hogy az évi eredményben nemcsak hogy visszaesés nem jelentkezik, hanem tekintélyes emelkedés. Az igazgatóság nagy előrelátással fokozza tartalék-alapjait. A tartalékalapok kamatoztatásával, valamint a tiszta nyereségből mintegy 17 000 koronával való dotálásával a tartalékalapok a lefolyt évben 27 719 K 58 f emelkedtek. A részvények után 24 K javasol az igazgatóság kifizetni, mely a részvények 500 koronás forgalmi értékét tekintvén 4-8 százalékos kamatoztatásnak felel meg, a tartalékok dotálásával, ideértve a nyugdíjalapra adott összeget is 4 75 százalékkal növelik a részvények belértékét. A belérték eme tekintélyes fokozása mellett rövid idő múlva a tartalékok gyarapítására szükség nem lesz, a kifizetendő osztalék rendkívül nagy emelkedést fog mutatni. A nagy és a vidék által támasztott nem éppen szolid verseny közepett elért ezen eredmény nagyon szépnek mondható és az igazgatóságnak szakavatartásáról, ügybuzgalmáról tesz tanúságot. Arról értesülvén, hogy a közgyűlés alkalmából az intézet vezérigazgatójának az intézetnél eltöltött 25 éves eredményes munkásságát meg akarja ünnepelni, mint az intézeti dolgok távoli szemlélője megragadom az alkalmat, hogy Rabinnek Pál vezérigazgatónak az intézet felvirágoztatása körül szerzett érdemeiről a számokból ki olvasható pozitív eredmények alapján elismeréssel adózzam. Kevés vidéki pénzügyi intézet van abban a szerencsés helyzetben, hogy hasonló képzettségű, ügybuzgó vezetővel rendelkezzen és ennek tudható be az, hogy oly tekintélyes pénzügyi tevékenység fejlődött 28 év alatt a Paks-Vidéki Takarékpénztár, mint a minő ma.

A mérleg főbb adatai a következők. Összes vagyon 3 390 775 K 49 f, amelyből váltókban 1 832 566 K 59 f, jelzálogkölcsönökben 582 316 K 42 f, heti kölcsönökben 22 355 K 26 f, értékpapírokban 170 686 K 44 f, folyószámlán 618 490 K 22 f, ovadékokban 50 000 K, hajókban 25 000 K van elhelyezve. Az intézet alapítókéje 240 000 K, tartaléktöke 238 981 K, osztalék-alap, nyugdíjalap 39 919 K 73 f, betétállománya 1 488 869 K 31 f, Osztrák Magyar Bank kölcsöne 226 414 K 61 f, viszleszámítás 680 569 K 97 f, és másoktól igénybe vett hitelek 277 730 K 76 f. A tiszta nyereség felosztására vonatkozólag az igazgatóság a következő javaslatot terjeszti a február hó 2-án tartandó közgyűlés elé. Adassék 1. Osztalékul 1200 drb. részvény után 414 K = 28 800 K. 2. Tartalék-alapra 4940 K 74 f. 3. Nyugdíjalapra 2 470 K. 4. Osztalék-alapra 5 000 K. 5. Rendkívüli tartalék-alapra 5 000 K. 6. Hajóállomány tartalékára 2 000 K. 7. Jótékony célra 200 K és vitessék át 1910-re 2 080 K.

Helyreigazítások.

A Szegeárdi Takarékpénztár mérlegének iemertetésébe vaskos sajtóhiba került, amelyet szükségesnek tartok helyreigazítani. Ugyanis a szedő az összes vagyonnál 789 436 K 45 fillért szedett 7 894 536 korona 45 fillér helyett. Megjegyzem még, hogy az értékpapíroknál elért 4346 korona 82 fillér árfolyam nyereség, mely az alapszabályok értelmében egyenesen az értékpapirtartalék-alapjára vitetett át és így a részvények belértékének fokozására szolgál, e szerint a részvények belértékének fokozása 1 870,0 ról 2 230,0-ra emelkedik. Ha még figyelembe vesszük azon körülményt, hogy az 1909. évben jegyzett Bátaszéki Kerületi Takarékpénztár 500 drb (67000 K.) és vásárolt, Pécsi Takarékpénztár, 3 drb (17400 K.) részvényének osztaléka csak a jövő évben nyer elszámolást és hogy a Népbanknál feloszló csoport után az 1908. évben 2060 korona osztalék számoltatott el, mint rendkívüli jövedelem, az 1909. év eredménye mivel sem kedvezőtlenebb, mint az 1908. évé, hanem az intézet normális fejlődésével teljesen lépést tartó.

A Tolnamegyei Takaré- és Hitelbank mérlegének a folyó számla betétek emelkedésének felemlítése tévesen kimaradt. A folyó számla betétek az 1909. évben 249 804 K 25 f emelkedtek és így a betétek összes emelkedése, mely tagadhatatlanul az intézet egészséges fejlődésének tükrö, 506 985 K 76 fillért tesz ki és nem 257 181 K 51 fillért.

TANÜGYI HIREK.

Rovatvezető: Nagy Béla.

Kérem a tanító kartársakhoz. Az eddigi közlésekből örömmel tapasztalom, hogy a Thanyi-szoba alapítványra szépen folynak az adakozások. Miután azonban nekünk sokkal több pénzre van szükségünk, kérem az igen tisztelt tanító kartársaimat, hogy még e télen rendezzenek községükben színelőadást, bált, tartsanak felolvasást stb. s az ebből bejött összeget e célra fordítsák. Kövessék a báti tanító társakat és akkor hő óhajunk teljesülni fog.

Egy kartárs.
Tanítóválasztások. Hafner János ladományi rk. tanító, Monyoródra választott meg tanítónak. — Az ujjonnan szervezett nagykönyvi r. k. IV. sorszámú tanítói állomásra Vadász Béla okl. tanító választott meg. — Molnár Béla öcsényi ref. tanító. f. hó 10-én rendes osztálytanítói választott meg. — **Tanítóválasztás.** Hafner János ladományi rk. tanító. 1910. január 20-án állásáról lemondott. — **Iskola bezárás.** A faddi iskolák kanyaró járvány miatt hatóságilag bezárattak. — **Magyar könyvek.** A földművelésügyi minisztérium csakis magyar szövegű könyveket adományoz. — **Köszönetnyilvánítás.** Az országos közművelődési tanács a tolnavármegyei kir. tanfelügyelőségnek az analfabéta tanfolyamok szervezése körül kifejtett eredményes buzgólkodásért hálás köszönetet fejezte ki. — **Bucszás.** Apponyi Albert m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Tolnavármegye kir. tanfelügyelőségétől írásban bucszást el és köszönetét nyilvánította azon odaadó támogatásért, melyben kormányzása egész ideje alatt oly lelkesedéssel és buzgalommal részesítette. — **Iskola bezáratása és megnyitása.** A janya-pusztai rk. iskola kanyaró járvány miatt hatóságilag bezárattott, a felsőnyéki iskolák pedig a járványos betegség miatt újból megnyitattak. — **Segély.** A dunaföldvári magán polgári fiúiskolának az ottani takarékpénztár 500 koronát adományozott. — **Választás.** A tolnai áll. seg. községi II. sorszámú állandó menedékházvezetőnői állomásra Greif Betti lemondása folytán Malicsék Mária szekeárdi lakos választott meg.

SPORT.

A tamási Sportegylet folyó hó 15-én tartotta meg tisztújítását a következő eredménnyel. Elnök: Freyler Károly dr. járásorvos, alelnök: Freytag Arthur dr. ügyvéd, sportvezető: Reich Oszkár szolgabíró, háznagy: ifj. Parragh Béla ügyvédjelölt, pénztárnok: Benkő József irodatiszt, jegyző: Szakonyi István ügyvédjelölt. Választmányi tagok: Vasvári Kovács Lajos telek-kegyvezető, Tamaska Lajos dr. ügyvéd, László Géza gyógyszerész, Wagner Andor járásbíró, Rihmer Aladár járásbíró, Látrányi Imre dr. ügyvéd. Az egyleti tagok száma 50, köztük 9 nőtag. A közgyűlést halvaesora követte.

Vadászat Tüskén. Döry Hugó és Jenő tüskei vadászterületén e hó 16-án és 17-én tartották meg a szokásos évi vadászatot, melynek eredménye a várakozáson felül nagyon jól sikerült. Ugyanis terítékre került 826 darab nyul, 11 darab fácánkakas, 2 darab róka és 10 darab különféle ragadozó, összesen 849 darab. A vadászatot részt vettek: özv. Döry Jenőné, Döry Etelka, Ivánka Oszkár cs. és kamarás, Nagy István, Döry Ödön, báró Fiáth Elemér, Döry Gyula, Döry Hugó és Döry Jenő Feldmannal.

Lövési engedély. A földmivelési miniszter megengedte, hogy a tulságos szaporulat ellen-súlyozására a tamási hercegi erdőgondnokság január végéig dáravadat teheneket lövethessen. A gondnokság 20 darabot szándékozik lövötni. A vadászatokon az uradalmi tiszték és a hatóságok fejei vesznek részt.

MULATSÁGOK.

Dalestély. A „Bátaszéki Dalárda“ folyó évi január hó 29-én a „Korona-szálloda“ nagytermében táncal egybekötött dalestélyt tart. Kezdeté 8 órakor. Belépődíj: Személyenkint 1 kor. Családjegy (3 személy) 2 K 50 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Műsor: I. Eredeti magyar dalok Gaál F. től, II. Finn Dal (Soumen laulin) Pacius F. től, III. Dankó P. Népdalok „Baka levél“ „Hét országban“ „Bus az gölyő“, IV. Bordial Abt Ferenc től.

Hangverseny. A bonyhádi főgimnázium ifjúsága az „Erdős szálló“ nagytermében 1910 január 30-án este 8 órakor táncal egybekötött hangversenyt rendez a „Kirándulási-alap“ javára.

A bonyhádi önkéntes tüzoltó-egylet f. é. február hó 7-én nagy alarcos bált rendez. Meghívók a napokban kerülnek szétküldésre.

Nyilvános nyugtázás. A „Tolnai Építők munkások csoportja“ f. hó 15-én a „Fehérlő szálloda“ nagytermében, az Építők munkások Otthon javára jól sikerült kedélyes táncmulatságot rendezett, amely minden tekintetben kiválóan sikerült. Ez alkalommal a következő felülfizetések folytak be:

Mitreiter Károly 14 30 fill., Schilling Sándor 4 30 fill., Wirth Henrik 3 kor., Stern Árpád 2 30 fill., Meixner János 2 kor., Berg r László 1 60 fill., Egli Adó f., Kaptány Ferenc, Budai János 1 30 fill., Bauer Ádám 1 20 fill., Kutnyánszky Jozsef 90 fill., Hotter József 70 fill., Wida Mihály, Greiner Ármán, Appelschöffer Ádám, Keizer János, Till Ferenc, Schubert István, Horvath János, Molár István, Edlmájér Román, Cseleák József, 60 fill., Ratinland György, Link János, Resz József, Práger János 40 fill., Lusztig Lipót, Wessprémi Géza, Perer Keresztély, Perler József, Perler Ernő, Schiller Péter, Wolf Ferenc, Marsai Pál, Bauer Ádám, N. N., Preller József, Strizsky János, Anaigi Kálmán, N. N. Kovács Sandor, Neimann, 30 fillér. Id. Link József, Sauter Antál, Novák János, Krávcnc Antal, Csontos György, Király József, özv. Krávcnc Ádámné, Krenharth Péter, ifj. Feiczler Ferenc 20 fill. Isgum Frigyes, Inhof Ferenc, Steinberger Sándor, Farkas József, Wolf István 10 fillér. A szíves adakozóknak hálás köszönetét nyilvánítja a vezetőség.

— **A hógyszéki kath. legényegylet** 1910. év január hó 29-én, a volt uradalmi kávéház termeiben kabaréval egybekötött farsangi táncmulatságot rendez, mely érdekes műsorral van összekötve. A meghívó kívánatra felmutatandó, miért is ki tévedésből azt nem kapott, de igényt tart rá, szíveskedjék azért az elnökséghez fordulni.

— **Mulatság.** A bátaszéki lövésztestület f. hó 30-án az „Arany nap-szállóban“ táncestélyt rendez. Kezdeté 8 órakor.

KÖZGAZDASÁG.

Meghívó. A Tolnamegyei Gazdasági Egylet igazgató választmánya, úgy is, mint vármegyei mezőgazdasági bizottság, 1910. évi február 3-án, (csütörtökön) délelőtt 9 órakor, Szekszárdon, a vármegyei székház kis tanácstermében gyűlést tart, melyre az igazgató választmányi tag urakat van szerencsém tisztelettel meghívni. Szekszárd, 1910. évi január hó 27-én. Jeszenszky Andor sk. elnök. **Tárgy:** 1. Jegyzőkönyv hitelesítő kiküldése. 2. Dr. Darányi Ignác volt földmivelésügyi miniszter bucsuzó levele. 3. Gróf Serényi Béla földmivelésügyi miniszterre történt kinevezését tudatja. 4. Vármegyei főispán átirata gazdasági cselédek és munkások kitüntetésére iránt. 5. Vármegyei alispán Somogyvármegyének a gazdasági cselédek jogviszonyáról alkotott szabályrendeletét küldi vélemény-nyilvánítás végett. 6. Ugyanaz Tamási község piaci szabályait küldi vélemény nyilvánítás végett. 7. Az Omge átirata az állattenyésztésről szóló törvényjavaslat-tervezet

ügyében. 8. Ugyanannak átirata a Román kereskedelmi szerződés ügyében. 9. Ugyanannak átirata a gazdasági egyleti titkárok nyugdíja ügyében. 10. Ugyanannak átirata a Cserháty emlékmű létesítése ügyében. 11. Ugyanannak átirata a Gazd. Fgyletek Orsz. Szövetségének végrehajtó bizottságába 3 tag kiküldése ügyében. 12. Szőlőgazdák Orsz. Egyesülete az eladó borok nyilvántartását följánlja. 13. Zalamegyei gazd. egyesület átirata a cigány-ügy rendezése ügyében. 14. Nogradmegyei g. e. átirata a marhasó elárúsításának szabályozása ügyében. 15. Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének átirata az inségakció ügyében. 16. Jelentés a tagok sorában beállott változásokról. 17. 1910. évi munkaprogram és költségvetés előkészítése. 18. Időközben felmerülő ügyek és indítványok. Tudomásul veendő: 19. Az állattenyésztés fejlesztéséről szóló törvény végrehajtási utasítása. 20. Omge a „Nép barátja“ című naptárt ajánlja. 21. Zemplénmegyei g. e. állásfoglalása a tokaji borvidék érdekei mellett. 22. Szőlőgazdák Orsz. Egyletének politikai állásfoglalására irányuló felhívása. 23. Magyar kölesön állatbiztosító társaság átirata támogatása ügyében. 24. „Nemzeti Állam“ kiadóhivatala lapját ajánlja. 25. A „Mi száth jubileum“ rendező-bizottságának átirata támogatása ügyében.

— **Meghívó.** A Tolnamegyei gazdasági egyesület 1910 február 3-dikán (csütörtökön) délelőtt 12 órakor, Szekszárdon, a vármegyei székházában rendes közgyűlést tart, melyre az egyesület t. tagjait van szerencsém tisztelettel meghívni. Szekszárd, 1910. évi január hó 28-én. Jeszenszky Andor s. k. elnök. **Tárgy:** 1. Jegyzőkönyv hitelesítő kiküldése. 2. Jelentés a g. egyesület előző évi működéséről. 3. Számvizsgáló bizottság jelentése. a pénztári számadásokról. 4. Az 1910. évi munkaprogram és költségvetés megállapítása. 5. Időközben beérkező ügyek és indítványok. 6. Tisztújítás.

Szőlőoltványok

I. oszt. igen szép, erős egy és két éves Riparia Portalis és Rupesstris Monticola alacsonyra oltva 4 különböző bor- és csem-gefajtákban, köztük a Csaba gyöngye, mely már július 20-án érett Ezen-ivül sima zöld oltványok Riparia Portalis és Rupesstris Monticola sima és gyökeres, peronospora mentes hazai sima és gyökeres vesszők.

Kérjünk árjegyzéket, melyet ingyen és bérmentve küld az:

„Erzsébet-szőlőoltványtelep“

Tulajdonos: Schmidt Mátyás, Bogáros (Torontálm.)

Aranyeres bántalmaknál orvosilag ajánlott
closet papír
 (glicerin-crème toilette)
 kapható a Molnár-féle nyomdai r.-t. könyvkereskedésében.

A szép férfi

A nők boldogságai
A mennyasszonyok
büszkesége!

A szülők öröme!

A férfial a szépség erőre és egészségre mutat, a szellemet és életet boldogítja. A szépség a férfimen-nél is egy biztos gazdagságot jelent, egy szabadlevelet képez, mely valamennyi kaput kinyitni képes.

Szép mint egy Isten!

Ez csak férfiakra szólhat. Mit panaszkodtok ti pattanások, durva bőr, kiélt arcz miatt, mikor oly könnyű szépségre lenni s szépség maradni. Zuckor-szappan s Zuckor-krém tényleg szépséget hoz, mert célja a teljes bőrpolálás s a teljes bőrpolálás a drága egészséget hozza magával.

Dacára napi használat mellett olcsó, sokkal olcsóbb mint a drága hasztalan kosmetika.

Zuckor-szappan
 kis csomagolásban 1 kor.
 nagy csomagolásban (ajándék) 2.50 kor.

Zuckor-krém
 közönséges tubusban 1.25 kor.
 nagy tubusban, 2.50 kor.

Egyedüli gyárosok:

L. ZUCKER & Co., BERLIN W. 57

Eredeti csomagolásban csakis Miklos Aladár drogeriájában kapható Szekszárdon, Fő utca dr. Hangel féle ház.

Táncanfolyam.

A „Táncmesterek Országos Egyesületé“-nek kiküldöttje,
Erdélyi Vilmos
 ismert jeles okleveles tánc tanár városunkba érkezett és táncanfolyamát a közeli napokban megkezdi.

Orpington kakasok és belga óriás fajnyulak
 eladók
Kamarás Balánál

A tamási járás főszolgabírájától.

4990/1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

Tolnavármegye tamási járásához tartozó **Ozora** nagyközségben a törvényhatósági bizottságnak 765.909. rkgy. számú határozatával jogerősen **1200 korona fizetéssel** rendszeresített községi irnok állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy az 1883 : I. t.-c. 19. §-ának második bekezdésében előt minősítésüket igazoló bizonyítvánnyal, a születési anyakönyvi kivonattal és eddigi működésüket igazoló szolgálati bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványaikat **folyó évi február hó 2-áig** hivatalomhoz címezve annyival inkább nyujtsák be, mivel a később beérkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

A választás határpapját külön tűzöm ki.

Tamási, 1910. évi január hó 12-én.

Szévald Móricz
 főszolgabíró.

Házasságokat

teljesen díjtalanul közvetít a „Hymen“ házassulandók hetilapja. Kérjen ingyen felvilágosítást és mutatóvány számot. Budapest, IX, Kinizsi-u. 19. Válaszbélyeg.

Eladó kovács-szerszám.

Idősebb Szalay Imrénél Decsen, az Oreg-utcában, egy tüzhöz való kovács-szerszám, új fujónyulóval a legjutányosabb árban eladó.

Eladó kovács-szerszám.

**A Kossuth Lajos-utcában
nagyobb ház
szabad
kézből eladó.**

Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Ujdonság! Diványpárnák fényképpel.

**NE TÖRJE A FEJÉT
alkalmi ajándék**

miatt, mert a legszebb meglepetés egy jól sikerült

fénykép

mely az egész megyében csakis

Kiss Jenő

„Kossuth“ műtermében

Szekszárd, Széchenyi-utca 651

A legszebb kivitelben készülnek:

**Medaillonok, nagytások, olaj- és
aquarellfestmények.**

Sikerért kezeskedem.

Ujdonság! Fényképek selyemre.

Ujdonság! Kézol és gallér-dobozok fényképpel.

ÜZLETÁTHELYEZÉS!!

**Van szerencsénk tudatni, hogy Simon-
tornán 60 év óta fennálló**

fakereskedésünket

az eddigi gróf Wimpffen Simon-féle telep-
ről az annak átellenében fekvő saját
telkünkre helyezzük át. Tisztelettel

Löwy Mór Fiai

ÜZLETMEGNYITÁS

Van szerencsém Szekszárd és vidéke n. é. közönségét értesíteni, hogy Szekszárdon, a Kaszinó-bazár épületében, a főgimnázium átellenében, a mai kornak teljesen megfelelő

nap- és esőernyőkészítő-üzletet

nyitottam, hol a legjutányosabb gyári áron mindeunemű nap- és esőernyő-ujdonságok kaphatók a legszolidabb kiszolgálás mellett. Mindennemű javítások és behuzatások mérsékelt áron és pontos kivitelben eszközöltemek. Üzletemet a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlván, vagyok kiváló tisztelettel

LANDAUER GÉZA

nap- és esőernyőkészítő

Szekszárd, Kaszinó-bazár-épület.

Bérbeadó birtok.

Méltóságos gróf Wimpffen Simon ur tulajdonát képező **Simon-tornya** községben, a Városház-téren **egy nagy ház, mell. képzőlettel, nagy belsősséggel** és ezen épület tőszomszédságában a **Sió-parton egy 1200 □ öles térséggel, 1910. évi július hó 1-től három évre bérbeadatik.** — Jelenleg fakereskedés, melyre sok melléképületeinél és nagy térségeinél fogva igen alkalmas.

A bérbeadó objektum bármikor megtekinthető és a bérföltételek a simon-tornyai uradalom számtartói hivatalában megtudhatók.

Az ajánlatok méltóságos gróf Wimpffen Simon urhoz, Neuhaus bei Weissenbach a/d. Tristing küldendők be.

Meghívó.

A Tolnavidéki Takarékpénztár 1910. évi február hó 12-én, délután 2 órakor, az intézet saját helyiségében

XXXV-ik évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. részvényeseket ezennel meghívja.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés elnökének és jegyzőjének megválasztása és a jegyőkönyv hitelesítésére két részvényesnek kijelölése.
2. Igazgatósági jelentés az 1909. évi üzletről és az évi mérleg beterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A nyereség felosztása iránti intézkedés és a felmentvény megadása.
5. Az alapszabályok 48., 58., 70., 72., 79., 80., 81., 82., 84., 85., 86., 87., 88., 90., 91., 93., 94., 95., 96., 97., 98., 99., 100., 101., 102., 103., 104., 105., 106., 107., 108., 109., 110., 111., 112., 113., 114. 115. és 116. §§-ainak módosítása.
6. Az igazgatóságnak választás után leendő kiegészítése.
7. Ügyvezető-igazgató választása.
8. Az ügyvezető-igazgató és ellenőr-igazgató fizetésének megállapítása.
9. A felügyelő-bizottságnak választás után leendő kiegészítése.
10. Az alapszabályok 77. § a értelmében netalán bejelentendő indítványok tárgyalása.

Tolna, 1910. évi január hó 19-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet. 77. 8. Ha valamely részvényes a közgyűlésen önálló indítványt kíván tenni, szükséges, hogy azt írásban és legalább 6 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnak bejelentse. — Ha ily indítvány a közgyűlés alkalmával tétetik, az utóbbi csak afelett határozhat, vajjon az indítvány tárgyalására hívassék e egybe rendkívüli közgyűlés, vagy az afeletti határozathozatal a legközelebbi rendes közgyűlésig elhalasztassék.

Fischl Lajos butor- és épületasztalos, a „Pirnitzer József és Fiai“ kereskedők házában dus raktárt tart, a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-ebéltő- és irodaberendezésekből, részletűzetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

Iroda vagy üzlethelyiség

Szekszárdon, a Fő-utcán
(Széchenyi-utca 169. szám alatt)

kiadó.

Értekezni lehet a Molnár-féle nyomdai részv.-társ. irodájában.

NAGY VÁLASZTÉK.

LASKÓ KÁROLY
EPÜLET és BUTOR ASZTALOS
SZEKSZÁRD, SZÉCHENYI-U. 140.

LEGJOBB MINOSÉGU ARU. **JUTÁNYOS ÁRAK.**

Nagy választék saját készítményű modern kivitelű butorokban. Készít saját, valamint más rajz szerint teljes lakasberendezéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig. Kivanatra tervekkel és költségvetéssel szívesen szolgál. Készít továbbá épületmunkákat.

LEGDIVATOSABB KIVITEL.

PÉNZT és időt takarít

meg, ha a kül- és bel-
földi heti- és napilapokra

Molnár-féle nyomdai r.-t.

könyvkereskedésében fizet elő.

Ugyanott bárhol hirdetett könyv, avagy zenemű, legrövidebb idő alatt megszerezhető

Ideális arc-kréme a zsirtalan
DIANA ARCZKENŐCS
nappali használatra
Az arcznak üde színt kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Ejjeli használatra a zsirszerű
DIANA ARCZKENŐCS
szeplő, májfolt és mindennemű arctisztatlanság ellen.

Ára 1 korona.
Dianna szappan 70 fillér.
Diana hölgypor 1 kor.
Kapható:
Szeghy Sándor gyógyszer-tárában Szekszárdon.

Fa- és érckoporsók

"KEGYELET"

Pirnitzer József és Fiai
temetési intézete Szekszárdon

A fővárosi hasonló intézetek mintájára felszerelve, elvállalja helyben és vidéken egyszerű, valamint diszes temetések rendezését és azzal kapcsolatban az összes teendőket
:: elintézi ::

Koszoruszalasok arany és ezüst felírat nyomással

Élő- és művirágkoszorúk

Koszoruszalasok minden szimben és minőségben

M e g h i v ó.

A Tolnai Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság Tolnán, 1910 február hó 10-én, d. u. 2 órakor, az intézet helyiségében fogja megtartani

XXVIII. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek meghívotnak.

Tárgyak:

1. Jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kijelölése.
2. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések előterjesztése.
3. A zárszámadások előterjesztése, az osztalék megállapítása és a nyereség felosztása; ennek kapcsán az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Az alapszabályok 44. §-a értelmében 2 felügyelő-bizottsági tagnak választása 2 évi időtartamra.
5. Netáni indítványok.

Budapest, 1910. évi január 16.

D ö r y P á l
elnök.

Jegyzet: Szavazati jogát csak oly részvényes gyakorolhatja, kinek részvénye 4 héttel a közgyűlést megelőzőleg a részvény-könyvben már nevére iratott.

CSIPKÉK, SZALAGOK, RUHADISZEK, SZABO KELLÉKEK
a legnagyobb választékban.

INGEK, GALLÉROK, KÉZELŐK, ZSEBKENDŐK, ERNYŐK
a legszolidabb kivitelben.

HARISNYÁK, KEZTYÜK, KÉZIMUNKÁK ÉS ANNAK KELLÉKEI
a legolcsóbb áron.

FÉRFI-, NŐI- ÉS GYERMEKCIPIŐK
a legtartósabb minőségben.

NŐI PIPERECIKKEK, FÉSŰ GARNITURÁK ÉS HAJTŰK
a legújabb fazonokban.

FÉRFI ÉS NŐI NYAKKENDŐK
a legújabb mintákban.

NŐI FEHÉRNEMŰEK ÉS KÖTÉNYEK
a legtartósabb és legszebb kivitelben.

Az olcsó árairól előnyösen ismert
VERSENYARUHÁZBAN Szekszárdon,
a „Szekszárd- szálló“ éttermével szemben.